„Алианц България Холдинг" АД

Консолидиран годишен финансов отчет

към 31 декември 2020 г.

с доклад на независимия одитор

Съдържание

Консолидиран отчет за финансовото състояние		1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход		2
Консолидиран отчет за паричните потоци		4
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал		6
Доклад на независимия одитор		
1	Обща информация за Групата	8
2	Основа на изготвяне	8
3	Консолидация	11
4	Значими счетоводни политики	12
5	Нови стандарти и разяснения	38
6	Управление на застрахователния риск	39
6.1	Основни допускания при изчисляване на застрахователните резерви	47
7	Управление на капитала	56
8	Управление на финансовия риск	57
9	Справедлива стойност на финансови инструменти	94
10	Нематериални активи	97
11	Инвестиционни имоти, земи и сгради за собствена употреба	98
12	Машини и съоръжения	100
13	Финансови инвестиции и кредити и аванси	101
13.1	Обезценка на кредити и аванси на клиенти	102
14	Вземания по финансов лизинг	102
15	Вземания	103
15.1	Вземания по застрахователни и презастрахователни операции	103
15.2	Други вземания	103
16	Отсрочени аквизиционни разходи	104
17	Други активи	104
18	Парични средства и парични еквиваленти	104
19	Капитал и резерви	105
20	Застрахователни резерви	106
21	Отсрочени данъци	110
22	Задължения по застрахователни и презастрахователни дейности	111
23	Депозити от клиенти и други задължения	111
24	Записани премии	112
25	Нетни доходи от такси и комисионни и участие в резултата	113
26	Доходи от инвестиции	113
27	Други приходи	114
28	Изплатени обезщетения	115
29	Аквизиционни разходи	116
30	Административни разходи	117
31	Други разходи	117
32	Загуба от обезценка на вземания	117
33	Разходи за данъци върху дохода	118

Съдържание (продължение)

34	Дъщерни предприятия и НКУ	118
35	Активи с право на ползване и пасиви по лизинга	121
36	Свързани лица	124
37	Участие в неконсолидирани структурни предприятия	128
38	Плащания на базата на акции	128
39	Условни задължения	130
40	Събития след отчетния период	130

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември

В хиляди лева	Бел.	2020 г.	2019 г.
АКТИВИ			
Нематериални активи	10	15,845	16,942
Репутация		630	630
Имоти, машини и съоръжения	11,12	59,632	56,642
Активи с право на ползване	35	8,289	10,450
Инвестиционни имоти	11	5,059	5,396
Отсрочени аквизиционни разходи	16	18,929	20,967
Дял на презастрахователите в застрахователните резерви	20	54,854	79,917
Вземания по финансов лизинг	14	104,034	87,202
Вземания по застрахователни и презастрахователни операции	15.1	45,672	53,071
Други вземания	15.2	8,109	8,238
Други активи	17	11,820	16,002
Финансови активи по договори, свързани с инвестиционен фонд		218,061	182,778
Финансови инвестиции и кредити и аванси	13	2,869,206	2,647,679
Парични средства и парични еквиваленти	18	986,214	771,032
ОБЩО АКТИВИ		**4,406,354**	**3,956,946**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен капитал	19	1,539	1,539
Премиен резерв		5,590	5,590
Преоценъчен резерв		18,573	17,358
Резерв от справедлива стойност		45,849	42,664
Резерв за минимална доходност		21,870	19,909
Неразпределена печалба		453,256	416,676
Общо собствен капитал за акционерите на Дружеството		**546,677**	**503,736**
Неконтролиращо участие		**55,749**	**50,900**
Общо собствен капитал		**602,426**	**554,636**
ПАСИВИ			
Пренос-премиен резерв	20.1	82,810	95,864
Математически резерв	20.3	307,612	315,910
Резерв за предстоящи плащания	20.4	168,343	175,513
Резерв за бонуси и отстъпки	20.2	-	325
Резерв за бъдещо участие в дохода	20.2	259	-
Задължения по договори, свързани с инвестиционен фонд		218,061	182,778
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	21	2,408	2,238
Задължения по застрахователни и презастрахователни дейности	22	26,043	36,020
Депозити от клиенти и други задължения	23	2,990,189	2,582,596
Лизингови задължения	35	8,195	10,457
Задължения за данъци върху дохода		8	609
ОБЩО ПАСИВИ		**3,803,928**	**3,402,310**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**4,406,354**	**3,956,946**

Бележките на страници 8 до 130 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

Димитър Желев
Изпълнителен директор

Радка Ръсина
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита

21-05-2021

Джок Нюнан
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

21-05-2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бел.	2020 г.	2019 г.
Записани бруто премии		228,193	246,248
Отстъпени премии на презастрахователи		(27,729)	(36,649)
Нетни записани премии	24	**200,464**	**209,599**
Промяна в брутния размер на пренос-премийния резерв		12,107	3,077
Промяна в дела на презастрахователите в пренос-премийния резерв		(8,686)	(4,608)
Нетна промяна в пренос-премийния резерв	20.1	**3,421**	**(1,531)**
Спечелени премии, нетни от презастраховане		**203,885**	**208,068**
Доходи от такси и комисиони и участие в резултата	25	47,061	50,174
Приходи от лихви и друг подобен доход	26.1	70,453	75,864
Доходи от финансови активи и пасиви отчитани по справедлива стойност през печалбата и загубата	26.2	(2,434)	3,513
Реализирани печалби	26.3	3,240	4,179
Доход от инвестиционни имоти	26.4	605	478
Други приходи	27	14,062	11,000
Общо приходи		**336,872**	**353,276**
Изплатени обезщетения		(114,953)	(114,826)
Дял на презастрахователите в изплатените обезщетения		15,770	14,781
Нетни изплатени обезщетения	28.3	**(99,183)**	**(100,045)**
Промяна в брутния размер на резерва за предстоящи плащания		14,842	(35,709)
Промяна в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания		(24,050)	22,483
Нетна промяна в резерва за предстоящи плащания	20.4	**(9,208)**	**(13,226)**
Промяна в други застрахователни резерви, нетни от презастраховане	20.2	67	417
Промяна в размера на математическия резерв	20.3	8,299	(3,124)
Аквизиционни разходи	29	(42,379)	(41,531)
Промяна в отсрочените аквизиционни разходи	16	(2,038)	(1,542)
Административни разходи	30	(88,217)	(91,740)
Разходи за лихви	26.5	(1,644)	(3,605)
Загуба от преоценка на инвестиции	26.6	(10)	8,001
Преоценка на инвестиционни имоти	26.7	2	194
Инвестиционни разходи	26.8	(1,031)	(395)
Други разходи	31	(3,726)	(3,091)
Загуба от обезценка	32	(27,501)	(7,450)
Общо разходи		**(266,569)**	**(257,137)**
Печалба преди данъци		**70,303**	**96,139**
Разходи за данъци върху дохода	33	(7,528)	(8,545)
Печалба за годината		**62,775**	**87,594**
Печалба за:			
Акционерите на Дружеството		48,475	74,904
Неконтролиращо участие	34	14,300	12,690
Печалба за годината		**62,775**	**87,594**

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември (продължение)

В хиляди лева	Бел.	2020 г.	2019 г.
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които са или могат да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		3,209	18,073
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани към печалбата или загубата:			
Преоценка на имоти за собствена употреба, нетно от данъци		8,767	9,259
Преоценка на задължения по план с дефинирани доходи, нетно от данъци		(96)	(90)
Други корекции на неразпределената печалба		-	(21)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**11,880**	**27,221**
Общо всеобхватен доход за годината		**74,655**	**114,815**
Общо всеобхватен доход за:			
Акционери на Групата		59,315	100,327
Неконтролиращо участие	34	15,340	14,488
Общо всеобхватен доход за годината		**74,655**	**114,815**

Бележките на страници 8 до 130 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

Димитър Желев
Изпълнителен директор

Радка Русина
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Анна Котева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Джок Нюнан
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

21-05-2021

21-05-2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Бел.	2020 г.	2019 г.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба за годината		62,775	87,594
Корекции за изравняване на нетната печалба и нетния паричен поток от оперативна дейност			
(Намаление)/Увеличение на пренос-премийния резерв	20.1	(12,107)	(3,077)
(Намаление)/ Увеличение на резерва за предстоящи плащания	20.4	(14,841)	35,710
(Намаление)/ Увеличение на математическия резерв	20.3	(8,299)	3,124
Намаление/(Увеличение) на дела на презастрахователите в застрахователните резерви	20.1,20.4	32,736	(17,874)
(Намаление) на други застрахователни резерви	20.2	(67)	(417)
Намаление на отсрочените аквизиционни разходи	16	2,038	1,542
Амортизация	10,11,12,35	21,095	19,761
Загуби от обезценка	32	27,501	7,450
(Печалби)/Загуби от продажба на финансови активи отчитани по ССПДВД		(3,217)	(3,628)
Загуба/(Приход) от преоценка на финансови активи, държани за търгуване	26	3,760	(2,130)
Загуби от преоценка на финансови активи, отчитани по ССПДВД	26.6	367	522
(Печалби)/загуби от преоценака на инвестиции на разположение за продажба прехвърлени към активи по ССППЗ	26.6	(2,007)	(7,708)
Промяна на финансови активи по Групов план към членовете на ръководството	26.2	38	(581)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	26.7	(4)	(194)
Промяна на задължения по план с дефинирани доходи		(96)	(90)
Преоценка на имоти рекласифицирани като собствена употреба		(6,239)	(8,407)
Печалби от продажба на дълготрайни активи		-	-
Нетен лихвен доход	26.1,26.5	(66,897)	(73,540)
Трансфер от преоценъчен резерв		10,917	23,838
Разходи за данъци	33	7,528	8,545
Други изменения		(3,671)	(3,906)
Нетен паричен поток от оперативна дейност, преди изменения в активите и пасивите от оперативната дейност		**51,310**	**66,534**
Намаление/(Увеличение) на вземания		8,464	(125)
(Увеличение)/Намаление на предоставените кредити		(188,047)	(48,907)
Увеличение/(Намаление) на задължения		399,279	74,804
(Намаление)/ Увеличение на получените депозити		(3,107)	(10,659)
Платени данъци		(8,582)	(8,908)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**259,317**	**72,739**

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември (продължение)

В хиляди лева	Бел.	2020 г.	2019 г.
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на инвестиции в ценни книжа		(219,030)	(223,200)
Продажба на инвестиции в ценни книжа		143,479	191,094
Получени лихви, нетно		66,318	79,635
Покупка на инвестиционни имоти		(476)	-
Продажба на инвестиционни имоти		1,424	125
Покупка на машини и съоръжения		(13,363)	(10,517)
Продажба на машини и съоръжения		3,733	3,491
Покупка на нематериални активи		(4,407)	(3,793)
Продажба на нематериални активи		1,647	1,595
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**20,675**	**38,430**
Парични потоци от финансова дейност			
Платени дивиденти на акционерите на Дружеството		(15,501)	(33,400)
Платени дивиденти на неконтролиращото участие		(10,025)	(10,876)
Изплатени заеми		2,066	7,963
Нетен паричен поток от финансова дейност		**(23,460)**	**(36,313)**
Нетно увеличение на парични средства и парични еквиваленти		**215,182**	**74,856**
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		**771,032**	**696,176**
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	**18**	**986,214**	**771,032**

Бележките на страници 8 до 130 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

Димитър Желев
Изпълнителен директор

Радка Русина
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Джок Нюнан
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

21-05-2021

21-05-2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал
за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Основен капитал	Премиен резерв	Преоценъчен резерв	Резерв от справедлива стойност	Резерв за минимална доходност	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал за акционери на Дружеството	Неконтроли-ращо участие	Общо
Баланс към 1 януари 2020 г.	**1,539**	**5,590**	**17,358**	**42,664**	**19,909**	**416,676**	**503,737**	**50,900**	**554,636**
Печалба за годината	-	-	-	-	-	48,475	**48,475**	**14,300**	**62,775**
Друг всеобхватен доход									
Преоценка на имоти за собствена употреба, нетно от данъци	-	-	7,732	-	-	-	**7,732**	**1,035**	**8,767**
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	3,185	-	-	**3,185**	**24**	**3,209**
Продажба на имоти за собствена употреба и други активи	-	-	(1)	-	-	1	**-**	**-**	**-**
Преоценка на задължения по план с дефинирани доходи, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(77)	**(77)**	**(19)**	**(96)**
Общо друг всеобхватен доход	**-**	**-**	**7,731**	**3,185**	**-**	**(76)**	**10,840**	**1,040**	**11,880**
Общо всеобхватен доход	**-**	**-**	**7,731**	**3,185**	**-**	**48,399**	**59,315**	**15,340**	**74,655**
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал									
Дивиденти	-	-	-	-	-	(15,501)	**(15,501)**	**-**	**(15,501)**
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(15,501)**	**(15,501)**	**-**	**(15,501)**
Трансфери към резерва за минимална доходност	-	-	-	-	1,961	(1,911)	**50**	**26**	**76**
Трансфери на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	-	(6,516)	-	-	6,516	**-**	**(492)**	**(492)**
Дивиденти към неконтролиращо участие	-	-	-	-	-	-	**-**	**(10,025)**	**(10,025)**
Други движения	-	-	-	-	-	(923)	**(923)**	**-**	**(923)**
Баланс към 31 декември 2020 г.	**1,539**	**5,590**	**18,573**	**45,849**	**21,870**	**453,256**	**546,677**	**55,749**	**602,426**

Бележките на страници 8 до 130 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

Димитър Жейнов
Изпълнителен директор

Радка Ръсина
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Джок Нюнан
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

21-05-2021

21-05-2021

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева	Основен капитал	Премиен резерв	Преоценъчен резерв	Резерв от справедлива стойност	Резерв за минимална доходност	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал за акционери на Дружеството	Неконтролиращо участие	Общо
Баланс към 1 януари 2019 г.	**1,539**	**5,590**	**16,371**	**25,161**	**16,897**	**375,077**	**440,635**	**52,475**	**493,110**
Печалба за годината	-	-	-	-	-	74,904	**74,904**	**12,690**	**87,594**
Друг всеобхватен доход									
Преоценка на имоти за собствена употреба, нетно от данъци	-	-	8,016	-	-	-	**8,016**	**1,243**	**9,259**
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	17,505	-	-	**17,505**	**568**	**18,073**
Продажба на имоти за собствена употреба и други активи	-	-	(19)	-	-	(2)	**(21)**	**-**	**(21)**
Преоценка на задължения по план с дефинирани доходи, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(77)	**(77)**	**(13)**	**(90)**
Общо друг всеобхватен доход	**-**	**-**	**7,997**	**17,505**	**-**	**(79)**	**25,423**	**1,798**	**27,221**
Общо всеобхватен доход	**-**	**-**	**7,997**	**17,505**	**-**	**74,825**	**100,327**	**14,488**	**114,815**
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал									
Дивиденти	-	-	-	-	-	(33,400)	**(33,400)**	**-**	**(33,400)**
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	(33,400)	**(33,400)**	**-**	**(33,400)**
Трансфери към резерва за минимална доходност	-	-	-	-	3,012	(3,197)	**(185)**	**(96)**	**(281)**
Трансфери на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	-	(7,010)	-	-	5,330	**(1,680)**	**(574)**	**(2,254)**
Дивиденти към неконтролиращо участие	-	-	-	-	-	-	**-**	**(10,876)**	**(10,876)**
Други движения	-	-	-	(2)	-	(1,959)	**(1,961)**	**(4,517)**	**(6,478)**
Баланс към 31 декември 2019 г.	**1,539**	**5,590**	**17,358**	**42,664**	**19,909**	**416,676**	**503,736**	**50,900**	**554,636**

Бележките на страници 8 до 130 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

Димитър Желев
Изпълнителен директор

Радка Ръсина
Главен счетоводител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Джок Нюнан
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

21-05-2021

21-05-2021

Доклад на независимия одитор

До акционерите на „Алианц България Холдинг" АД

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „Алианц България Холдинг" АД („Дружеството") и неговите дъщерни дружества (наричани заедно „Групата"), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал, консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на „Алианц България Холдинг" АД и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2020 г. и неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет".

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международните стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Кодекса на СМСЕС.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на консолидирания годишен доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в консолидирания годишен доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.

б) Консолидираният годишен доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирания финансов отчет, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на дружествата или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
21 май 2021 г.
гр. София, България

Джок Нюнан, Прокурист
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

Бележки към консолидирания годишен финансов отчет

1. Обща информация за Групата

„Алианц България Холдинг" АД („Дружеството-майка", „Групата") е основана през 1992 г. в България. Дружеството-майка е регистрирано в Търговския регистър към българската Служба по вписванията с ЕИК 040812785. Адресът на Дружеството-майка е бул. Дондуков № 59, София 1504. Към 31.12.2020 г. Дружеството-майка има участия в компании, предлагащи разнообразни финансови услуги, макар че за основен бизнес на Групата се счита застраховането.

Консолидираният финансов отчет на „Алианц България Холдинг" АД за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. се състои от от финансовите отчети на холдинговото дружество и неговите дъщерни предприятия (вж. Бележка 34).

2. Основа на изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейският съюз[1].

В съответствие с пар. 13 от МСФО 4 *Застрахователни договори*, Групата прилага регулаторните изисквания, съдържащи се в Кодекса за застраховането и наредбите, издадени от Комисията за финансов надзор, които са отразени в счетоводните политики, специфични за застрахователната дейност, описани в Бележка 4.

Групата е оповестила ефектите от прилагането на публикуваните международни стандарти за финансово отчитане, които още не са в сила към отчетната дата и могат да имат отношение към дейността на Групата (вж. Бележка 5).

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на Директорите на 20.05.2021 г.

(а) Функционална валута и валута на представяне

Този консолидиран финансов отчет е представен в български лева (BGN), което е функционалната валута на Групата. Финансовата информация е представена в лева и е закръглена до хиляди, освен когато изрично е посочено друго.

(б) Основа за оценка

Този консолидиран финансов отчет е изготвен съгласно принципа на историческата стойност, с изключение на следните активи и пасиви:

Деривативни финансови инструменти	Справедлива стойност;
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в ДВД	Справедлива стойност;
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в ОПР	Справедлива стойност;
Инвестиционни имоти	Справедлива стойност;
Земя и сгради за собствена употреба	Преоценена стойност
Задължения за план с дефинирани доходи	Нетна настояща стойност на задължението;
Финансови инструменти, свързани с плащане на базата на акции	Справедлива стойност;

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. Където е необходимо Групата е направила някои презентационни промени в своите отчети с цел постигане на по-добро представяне на финансовата информация.

Изготвянето на консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, прогнози и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Групата и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Допусканията и свързаните с тях оценки се основават на историческия опит и други фактори, които са разумни при дадените обстоятелства, резултатите от които са основа за оценка на балансовата стойност на активите и пасивите, които не могат да бъдат установени от други източници. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

---

[1] Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената счетоводна база с общо предназначение „Международни счетоводни стандарти" (МСС), регламентирана със Закона за счетоводството и дефинирана в § 1 т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

2. Основа на изготвяне (продължение)

(б) Основа за оценка (продължение)

Очакванията и основните допускания се преразглеждат на текуща база. Корекция на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато корекцията се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и в бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди. Значителните отклонения в оценките се докладват на Одитния комитет на Групата.

Преценки

Информация за преценки, използвани при прилагането на счетоводни политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, отчетени във консолидирания финансов отчет, е включена в:

- Бележка 4 (а) – Класификация на застрахователните договори;
- Бележка 4 (б) – Признаване и оценка на застрахователните договори;

Допусканията се използват при изчисляването на техническите резерви на застрахователите, при оценка по справедлива стойност на активи и при оценка на загубите от обезценка на активи, отчитани по себестойност или по амортизируема стойност.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от преценките на несигурност и критичните преценки при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 4 (х) – Финансови активи и пасиви
- Бележка 6 – Управление на застрахователния риск
- Бележка 8 – Управление на финансовия риск
- Бележка 9 – Справедлива стойност на финансовите инструменти
- Бележка 39 – Плащания на базата на акции

Несигурност в допусканията и преценките, свързана със справедливите стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Групата изискват оценка на справедливи стойности както за финансови, така и за не-финансови активи и пасиви.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен или най-изгоден пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Групата използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно.

Справедливите стойности се категоризират в различни нива по йерархия на справедлива стойност, базирана на входящите данни при техниките за оценяване, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за активи или пасиви със сходни характеристики;
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива;
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

(в) Несигурност в допусканията и оценките

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

2. Основа на изготвяне, (продължение)

(в) Несигурност в допусканията и оценките (продължение)

Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

По-голямата част от финансовите инвестиции на Групата са оценени по справедлива стойност, включително инвестициите и застрахователните резерви по застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд. По-голямата част от тези справедливи стойности са причислени към Ниво 1, съгласно споменатата по-горе йерархия.

Инвестиционните имоти също се оценяват по справедлива стойност. Тяхната справедлива стойност се класифицира в Ниво 3, съгласно споменатата по-горе йерархия.

Повече информация за допусканията, направени в справедливите стойности и за техниките за оценка, оценки в Ниво 3 от йерархията на справедливите стойности, допълнителна информация, включително информация за чувствителнотта към ненаблюдаеми фактори, е включена в следните бележки:

- Бележка 9 – Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Бележка 11 – Инвестиционни имоти, земя и сгради за собствена употреба.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари, се базира на котираните пазарни цени на първични или вторични пазари. За всички други финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценка.

Другите техники за оценяване включват модели, базирани на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение със сходни инструменти, за които съществуват пазарни цени, модели на оценки свързани с опции и други. Предположенията и входните данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредитни спредове и други премии, използвани за определяне на дисконтовите проценти, цените на дълговите и капиталови инзтрументи, валутните курсове и цените на акциите, както и очакваните флуктоации и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, най-близка до цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Несигурност в допусканията и преценките, свързана със застрахователните резерви

Най-важните прогнози, направени във финансовият отчет на Групата, са свързани със застрахователните резерви. Групата прилага разумно умерен подход към резервите, които се изчисляват от екип от вътрешни актюери и се стреми да спазва стриктно законовите изисквания. Главните актюери са лицензирани от Комисията за финансов надзор.

Ръководството счита, че настоящото ниво на застрахователните резерви е адекватно.

Управлението на застрахователния риск е описано в Бележка 6, а повече информация за резервите е представена в Бележка 20.

Несигурност в допусканията и преценките, свързана с банковите операции

Банката в Групата прави допускания и оценки относно несигурни събития, включително допускания и оценки относно бъдещето. Подобни счетоводно допускания и оценки се преразглеждат текущо и са базирани на исторически опит и други фактори като очакван поток в резултат на бъдещо събитие, което може да бъде разумно предположено в съществуващите обстоятелства, но независимо от това е необходимо да представлява източник на предполагаема несигурност.

Несигурност в допусканията и преценките, свързана с банковите операции

Оценката на загубите от обезценка на портфейла по групи на кредитен риск, и като част от това, допусканията за реализируемата стойност на обезпеченията - недвижими имоти -представлява основният източник на несигурност в оценката. Този и други основни източници на несигурност в оценките, които носят значителен риск от възможна значителна корекция на балансовата стойност на активи и пасиви в последващи отчетни периоди, са описани по-долу.

2. Основа за изготвяне (продължение)

(г) Използване на прогнози и оценки

Загуби от обезценка на кредити

Активи, отчетени по амортизирана стойност, се преглеждат за обезценка на база, описана в счетоводна политика 4(х).

Специфичният компонент от общите провизии за обезценка за един контрагент се отнася за финансови активи, оценени индивидуално за обезценка и се основава на най-добрата преценка на ръководството за сегашната стойност на паричните потоци, които се очаква да бъдат получени. При оценката на тези парични потоци, ръководството прави преценки за финансовото състояние на контрагента и нетната реализируема стойност на обезпечението по кредита. Всеки обезценен актив се оценява индивидуално, стратегията за възстановяване на обезценения актив и оценката на паричните потоци, считани за възстановими, се одобряват независимо от функцията по оценка на Кредитния риск.

Колективно оценените загуби от обезценка покриват загуби от кредити, присъщи на портфейли от кредити и вземания със сходни характеристики на кредитен риск, когато има обективно доказателство, че те съдържат обезценени кредити и вземания, но не могат да бъдат идентифицирани индивидуално обезценени активи. При преценката за необходимост от портфейлни загуби от обезценка, ръководството отчита фактори като качество на кредита, размер на портфейла, концентрации и икономически фактори. За да се оцени необходимата провизия за обезценка, се правят допускания, за да се установи начинът, по който се оформят присъщите загуби, основани на исторически опит и текущите икономически условия. Точността на провизиите зависи от оценките на бъдещите парични потоци за загубите от обезценка на определен контрагент, както и от допусканията и параметрите на моделите, използвани при определянето на загубите от обезценка на портфейлна основа.

3. Консолидация

(а) База за консолидация

Консолидираният финансов отчет се състои от консолидиран отчет за финансовото състояние, консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за паричните потоци и консолидиран отчет за промените в собствения капитал на Дружеството-майка и дъщерните предприятия към 31 декември 2020 г.

(i) Репутация

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Справедливата стойност на разграничимите придобити активи и поети задължения.

Когато разликата е отрицателна, ефектът се признава веднага в печалба или загуба. Прехвърленото възнаграждение не включва суми, свързани с уреждането на предшестващи взаимоотношения. Такива суми в общия случай се признават като печалба или загуба. Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинцията, се отчитат като разходи при тяхното възникване.

Всяко условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалба или загуба.Когато се изисква възнаграждения на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия, се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения, сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

За всяка бизнес комбинация Групата отчита неконтролиращо участие в съответното придобито предприятие по:

- справедлива стойност; или
- по техния пропорционален дял в нетните активи на придобитото предприятие, които са отчетени по справедлива стойност.

3. Консолидация (продължение)

(а) База за консолидация (продължение)

(ii) Неконтролиращо участие (продължение)

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите в неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчита печалба или загуба в резултат на такива сделки.

(iii) Дъщерни предприятия

Дъщерни дружества са тези, върху които Групата упражнява контрол. Групата контролира едно предприятие когато има експозиция към, или право на променлива възвращаемост от своето участие и има връзка между власт и доходност. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол, до датата на преустановяването му.

(iv) Транзакции, елиминирани при консолидация

Вътрешно-груповите разчети, както и нереализираните печалби и загуби или приходи и разходи вследствие на вътрешногрупови транзакции, се елиминират при съставянето на консолидирания финансов отчет.

Нереализираните печалби вследствие на транзакции с дъщерни предприятия се елиминират до размера на участието на Групата в тези предприятия.

Нереализираните загуби се елиминират по същия начин, както нереализираните печалби с тази разлика, че елиминирането е до размер, до който няма индикации за обезценка.

4. Значими счетоводни политики

(а) Класификация на застрахователни договори

Договори, по които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застрахованото лице – бенефициент) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователното събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или на друг бенефициент, се класифицират като застрахователни договори. Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът, свързан с евентуална бъдеща промяна на един или няколко от изброените елементи: лихвен процент, пазарни цени на търгуваните ценни книжа, валутни обменни курсове, индекс на цени или нива, кредитни рейтинги, кредитни индекси и други индекси на цени и/или нива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за дадена от страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск. Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към Групата от застрахованото лице не е съществен, се класифицират като инвестиционни договори.

Договори, съдържащи елемент на участие по преценка

Клауза за допълнителен, негарантиран доход може да се съдържа и в застрахователните и в инвестиционните договори. Договор с клауза за допълнителен, негарантиран доход е договорно право на застрахованото лице да получи като добавка към гарантираните минимални плащания допълнителни плащания, които могат да бъдат съществена част от цялото договорено плащане, и чиято сума и време е договорено по решение на издателя и които съгласно условията по договора са на база на:

- резултатът на специфична група от договори или специфичен тип договори;
- реализирани и/или нереализирани инвестиционни приходи на специфична група от активи държани от издателя или;
- печалбата или загубата на застрахователното дружество, което издава договора

Клаузата за допълнителен, негарантиран доход по решение на застрахователя в тези договори се отчита като пасив от резерва за бъдещо разпределение на доход (част от математическия резерв).

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(б) Признаване и оценка на застрахователните договори

(i) Общо застраховане

Записани премии по общо застраховане са премиите по договори за пряко застраховане, активно презастраховане и съзастраховане, които са сключени през годината, независимо дали премиите се отнасят изцяло или частично за финансовата година. Премиите се оповестяват бруто от дължимите комисионни на посредници. Прави се оценка към датата на отчитане, за да се признаят ретроспективни корекции на премии или комисионни. Отстъпените презастрахователни премии се признават за разход в съответствие с получените презастрахователни услуги.

Приходът от записаните премии се признава в периода, в който е сключен застрахователния договор и се записва като брутен премиен приход в размер на премията за целия приложим застрахователен период. Застрахователният период представлява този период, за който е определен размера на застрахователната премия, който обикновено е не по-малко от една година.

(ii) Животозастрахователни премии

По отношение на застрахователните договори, записаните премии се признават като приход на база дължима премия от застрахованите лица с падежи през отчетния период. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисиони на агенти. Отстъпените презастрахователни премии се признават за разход в съответствие с получените презастрахователни услуги.

Застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд

Застраховките „Живот", свързани с инвестиционен фонд, имат спестовен елемент, където инвестиционният риск се поема от застрахованото лице. Като премиен приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се отчита само частта срещу поетия застрахователен риск. Останалата сума от вземането за инвестиционни цели се признава като актив, за който се формира отделен резерв (застрахователни резерви за застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд). Инвестициите срещу застраховки „Живот", свързани с инвестиционен фонд представляват в същността си финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата и се отчитат отделно от инвестициите на Групата на лицето на Отчета за финансовото състояние. Ефектите от преоценки, реализираните печалбата или загубата и текущия доход от инвестиционните фондове се отчитат срещу изменението на заделения резерв за застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд.

Инвестиционни договори

Сумите, събрани по инвестиционните договори, които предимно прехвърлят финансов риск, като дългосрочни спестовни договори, се осчетоводяват като финансов пасив. Сумите, събрани по тях, се отчитат като увеличение на задълженията към притежатели на полици в отчета за финансовото състояние.

(iii) Отписани премии

Отписаните премии са премиите по договорите за пряко застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от застрахователния договор или промяна в условията на договора. Отписаните премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват брутния премиен приход за Групата. Операции отразяващи корекция на премиен приход начислен в предходни години се показват на отделен ред в печалби и загуби.

в) Признаване на приходи и разходи за лихви

Лихвените приходи и разходи се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината за всички лихвоносни инструменти, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления за срока на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на финансовия актив или пасив.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и комисиони, получени или платени транзакционни разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

в) Признаване на приходи и разходи за лихви (продължение)

Приходите и разходи от лихви, представени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, включват:

- лихви върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;
- лихви върху финансови активи на отчитани по справедлива стойност в ДВД или ОПР;
- неспечеленият финансов доход (лихва) - представлява разликата между брутната и нетната инвестиция в лизинговия договор, като брутната инвестиция в лизингов договор е сумата на минималните лизингови плащания и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя. Приходите от лихви по лизингови операции (финансовият доход) се разпределят за срока на лизинговия договор и се признават на базата на периодична норма на възвращаемост от нетната инвестиция на лизингодателя.

(г) Такси и комисиони

Банкиране

Приходите от такси и комисиони и разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент по финансов актив или пасив, се включват в оценката на ефективния лихвен процент.

Други приходи от такси и комисиони, включително за обслужване на сметки и парични трансфери, се отчита при изпълнение на свързаните с таксите услуги. Такива приходи от такси и комисионни включват приходи от застрахователно посредничество, администриране от името на свързани лица на лизингови договори, прехвърлени на тях, регистрация на превозни средства и префактурирани разходи като техническо обслужване и застраховане. Такси за гаранции и акредитиви се признават за срока на инструмента Другите разходи за такси и комисиони, свързани основно с обслужване на разплащателни сметки и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

Групата реализира приходи от такси и удръжки, които се формират от такси по управлението и инвестирането на активите на Доброволен пенсионен фонд, Професионален пенсионен фонд и Универсален пенсионен фонд.

Доброволен пенсионен фонд

Пенсионноосигурителното Дружество получава като приход 10% такса от Доброволен пенсионен фонд Алианц България, която се изчислява като процент от реализираната доходност от ДПФ. Доходността се разпределя на дневна база и в съотношение 90:10, съответно 90% за осигурените лица в Доброволен пенсионен фонд и 10% такса за управленските услуги, които ПОД извършва. В допълнение, фондът събира такси между 0,85% и 4,5% (2019 г.: 0,85% и 4,5%) върху всяка вноска получена от осигурените лица и първоначална такса в размер между 4 и 9 лв. Тази такса се удържа при откриване на нова партида на лицата, решили да се осигуряват за първи път в Доброволен пенсионен фонд "Алианц България".

Задължителни пенсионни фондове

Управляващото дружество събира инвестиционна такса в размер от 0,75% за 2020 г. и (2019 г. 0,75%) от нетните активи на двата задължителни фонда, както и такса върху всяка вноска в размер на 3,75% за 2020 и (2019 г. 3,75%) от получената вноска.

Разходи за комисионни

Разходите за комисиони се начисляват и изплащат от Дружеството на осигурителните посредници по привличане на членове в ДПФ, ЗППФ и ЗУПФ. Дружеството разработи модел за разсрочване на разходите, които ПОД Алианц България прави, за своите осигурителни посредници при привличане на клиенти в управляваните задължителни УПФ и ППФ във връзка с въвеждането на МСФО 15 .

Взети са предвид следните характеристики:

- Осигурени лица към края на 2020 г., разпределени по пол и възраст

- Средна възраст на осигурените към края на 2020 г. по отделно за жените и мъжете

- Средна възраст на пенсиониране, съгласно действащото законодателство – Кодекс за социално осигуляване

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(г) Такси и комисиони (продължение)

Разходи за комисионни (продължение)

Взети са предвид следните характеристики (продължение):

- Развитие на пенсионните фондове от 2002 г. до 2020 г.

- Анализ на вероятностите за прекратяване ползване на услугите предоставяни от дружеството до момента на пенсиониране

На база на развитието на пенсионните фондовете от 2002 г. до 2020 г., бе направен подробен алализ на поведението на осигурените и съответните вероятности, които могат да повлияят върху очаквания среден период на осигуряване в ПФ. На база на получените резултати за целите на разсочване на разходи за осигурителни посредници в ПОД Алианц България беше решено да бъде използван период от 4 години.

Общо застраховане и животозастраховане

Приходът от комисиони обхваща комисиони от дейности по презастраховане и съзастраховане. Приходите от такси и комисионни по презастраховане включват суми за възстановени аквизиционни разходи по цедирани договори. Те се признават съпоставимо с начислението на цедираната премия. Приходите от такси и комисионни по съзастраховане включват суми за обслужване на съзастрахователни договори, когато Групата е водещ съзастраховател. Те се признават при начислението на премията.

Приходите от такси и комисиони включват такси по договори за управление на инвестиции, които се признават в момента на извършване на услугата. Годишните управленски такси, откупни такси и такси по обслужване на полици се признават при възникването им, докато получените еднократни встъпителни такси се разсрочват пропорционално за срока на застрахователния договор.

Лизинг

Приходите от такси и комисиони се признават към момента на предоставяне на услугата. Такива приходи от такси и комисионни включват приходи от застрахователно посредничество, администриране от името на свързани лица на лизингови договори, прехвърлени на тях, регистрация на превозни средства и префактурирани разходи като техническо обслужване и застраховане. Поради това, че самостоятелните продажни цени на извършваните услуги и справедливата им стойност са в голямата си част близки за Групата прилагането на МСФО 15 няма различия при признаването на приходите от тези услуги. Групата получава приходи от такси за администриране на лизинговите договори прехвърлени съгласно Рамков договор за прехвърляне на вземания на Алианц Банк България АД.

Другите разходи за такси и комисиони като комисиони за доставчици и агенти се признават еднократно.

Ръководството смята, че следните фактори показват, че Групата действа като агент:

- Групата не запазва собствеността на стоките и услугите и не носи никаква отговорност по отношение на продадените/доставените стоки и услуги;
- Въпреки че Групата събира приходите от крайния клиент, целия риск е за сметка на доставчика на стоките и услугите;
- Групата не може да променя продажните цени, определени от доставчика, с повече от един процент.

За всички останали такси и комисионни Ръководстовото счита, че действа като принципал.

(д) Презастрахователни премии

Презастрахователните премии представляват всички премии, дължими или платими по отношение на презастрахователни договори, сключени от застрахователни предприятия.

(е) Пренос-премиен резерв

(i) Общо застраховане

Пренос-премийният резерв е онази част от премиите, записани по време на годината, която е свързана с периоди на застрахователен риск след датата на отчитане. Пренос-премийният резерв се изчислява по видове застраховки, като се използва метода на точната дата, като се отчита срока на застрахователните договори и вида на застрахователните премии (еднократни или разсрочени на вноски).

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(е) Пренос-премиен резерв (продължение)

(ii) Животозастраховане

Пренесените премии са онези части от записаните премии през годината, които са свързани с периоди на застрахователен риск след датата на финансовия отчет. Пренос-премийният резерв се изчислява за краткосрочните застраховки и за премиите по допълнителни рискове.

Групата представя пренос-премийния резерв брутно с аквизиционни разходи, с изключение на здравните застраховки, за които пренос-премийния резерв е представен нетно от аквизиционни разходи.

(ж) Отложени аквизиционни разходи (ОАР)

(i) Общо застраховане

Аквизиционните разходи са свързани с придобиването на нов или подновяването на текущ застрахователен бизнес/договор. За отсрочени аквизиционни разходи (преки и косвени) се третира сумата на направените фактически аквизиционни разходи, които са приспадат при изчислението на пренос-премийния резерв. При това изчисление е приспадната съответната част от начислените по полиците комисионни и косвени аквизиционни разходи, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтичат застрахователните договори. Текущите аквизиционни разходи се признават в пълен размер като разход в печалби и загуби за текущия отчетен период.

(ii) Животозастраховане

Аквизиционните разходи са свързани с придобиване на нов или подновяване на текущ застрахователен бизнес. Те обичайно включват комисионни за пълномощници, посредници и брокери за подписване или подновяване на застрахователни договори, административни разходи (свързани с реклама, обработване на предложения и други документи, издаване на полици и тяхното включване в портфейла). Тези разходи, които са свързани с генерирането на застрахователен бизнес, се отсрочват.

ОАР се изчислява като първоначалните разходи по аквизиция се разсрочват през периода на полицата, т.е. текущо в размер на стойността на полицата, отнасяща се за 2020 г. и като разход за бъдещ период за частта ѝ, отнасяща се за периода след 31.12.2020 г. За допълнителните рискове по животозастраховките ОАР се изчислява като се приложи процентът за комисионна към пренос-премийния резерв. За груповите рискови застраховки и злополуките ОАР се изчислява за комисионните и другите аквизиционни разходи.

(з) Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се изчислява за неизтекли рискове, в случаите, при които очакваната стойност на щетите и разходите, които се отнасят до неизтеклия срок на полици в сила към датата на отчета за финансовото състояние е по-голяма от пренос-премийния резерв на полиците след приспадането на отложени аквизиционни разходи.

(и) Резерв за бонуси и отстъпки

Резервът за бонуси и отстъпки се образува за посрещане на задълженията за плащане на суми, предназначени за застраховащи, застраховани, осигурени и за трети ползващи се лица, под формата на бонуси и отстъпки, произтичащи от развитието на риска. Разходите, свързани със заделяне на резерв за бонуси и отстъпки, се признават печалбата или загубата в периода, в който е признат премийният приход от застрахователната дейност. Освобождаването на резерва се отчита при плащане.

(й) Обезщетения

(i) Обезщетения, възникнали по общо застраховане и резерви за предстоящи плащания

Обезщетения възникнали по отношение на общо застраховане включват обезщетения и разходи за обработката им, които са възникнали през финансовата година заедно с движението в резерва за предстоящи плащания.

Резервът за предстоящи плащания включва резерви, които са формирани в резултат на оценката на Групата за крайния разход за уреждане на възникналите щети, които са неплатени към отчетната дата, независимо дали са обявени или не, и свързаните вътрешни и външни разходи по обработка на щети.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(й) Обезщетения (продължение)

(i) Обезщетения, възникнали по общо застраховане и резерви за предстоящи плащания

Предстоящите плащания се оценяват като се преглеждат индивидуалните щети и се начислява резерв за възникнали, но необявени щети, както и ефектът от вътрешни и външни предвидими събития, като промяна в политиката за обработка на щети, инфлация, правни промени, минал опит и тенденции. Делът на презастрахователи се оценява подобно на резерва за предстоящи плащания, и оценката на остатъчните и суброгирани вземания, се представят и оповестяват по отделно като активи. Възстановимите суми от презастрахователи се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за предстоящи плащания или уредени претенции, свързани с презастрахованата полица.

Ръководството счита, че брутният резерв за предстоящи плащания и съответния дял от резерва на презастрахователите са представени справедливо на база на наличната информация към момента на изготвяне на финансовите отчети. Корекциите в резерва за предстоящи плащания, установени в предходни години се отразяват във финансовите отчети за периода, в който са направени корекциите, и се оповестяват отделно, ако са съществени. Методите и оценките, които се използват за изчисляване на резерва се преглеждат редовно.

(ii) Обезщетения, възникнали по животозастраховане и резерви за предстоящи плащания

Застрахователните претенции (обезщетения и застрахователни суми) включват всички плащания през финансовата година заедно с изменението на резерва за предстоящи плащания през периода.

Резервът за предстоящи плащания включва провизирани суми, които са формирани в резултат на оценката на Групата за крайния разход за уреждане на възникналите претенции, които са неплатени към отчетната дата, независимо дали са обявени или не, и свързаните разходи по обработката им. Висящите плащания се оценяват като се преглеждат индивидуалните искове за претенции и се начислява резерв за възникнали, но необявени щети, както и ефекта от вътрешни и външни предвидими събития. Делът на презастрахователите се оценяват подобно на резерва за висящи плащания, и оценката на остатъчните и суброгирани вземания се оповестяват по отделно като активи.

Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за висящи претенции или уредени претенции свързани с презастрахованата полица. Методите и оценките, които се използват за изчисляване на резерва подлежат на редовен преглед.

(к) Математически резерв

Математическият резерв по застраховки живот се изчислява на база на нетната записана премия, като разлика между настоящата стойност на бъдещите застрахователни плащания и настоящата стойност на бъдещите нетни премии. Резервът е линейно интерполиран и изчислен проспективно.

Първоначалните аквизиционни разходи се разсрочват за срока на полиците като се формира актив по отложени аквизиционни разходи.

Изчисленията на математическия резерв се правят от актюерите на Групата въз основа на предположения, включващи възвращаемостта на активите, вероятността за смърт на застрахованото лице (фактор смъртност) и заболеваемост на застрахованото лице (фактор заболеваемост) и обичайните разходи по администриране на полиците. Резервът включва и допълнителни лихви, начислени и капитализирани по полиците в портфейла.

(л) Задължения и свързани активи при теста за адекватност на задълженията

Застрахователни договори и договори с клауза за допълнителен, негарантиран доход се тестват за адекватност като се дисконтират текущите очаквани стойности на всички бъдещи договорни парични потоци, и като се сравнят тези суми с балансовата стойност на задълженията, нетно от ОАР и други свързани активи (напр. стойността на придобития бизнес). В случаите, при които се идентифицира негативна разлика, се прави допълнителна провизия и Групата признава сумата като промяна в печалба или загуба за годината.

(м) Оценка на задълженията на договорите за застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд

Задължения, които са по договори за застраховките „Живот", свързани с инвестиционен фонд, се оценяват по справедлива стойност. Разходите по транзакциите и първоначалните такси, свързани с тези финансови задължения, които се признават по справедлива стойност, не се включват в първоначално определената сума и се признават в печалби и загуби в момента на възникване. Справедливата стойност на финансовите задължения по договори за застраховките „Живот", свързани с инвестиционен фонд, се определя по текущите стойности на дела във фонда, които отразяват справедливите стойности на принадлежащите му активи.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(н) Презастраховане

В обичайната си дейност, Групата цедира риск на презастрахователи с цел да намали нетните загуби, чрез диверсификация на риска си. Презастрахователната дейност не отменя директното задължение на Групата към застрахованото лице.

Само договори, при които се прехвърля съществен застрахователен риск се осчетоводяват като застрахователни договори. Възстановимите суми по тях се признават в същата година, в която е възникнало съответното обезщетение.

Цедираните премии и възстановените претенции се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата) по брутна стойност.

Активите по презастраховане включват салда, които са дължими от презастрахователите за цедираните застрахователни задължения. Премиите по активно презастраховане се признават като приход и се осчетоводяват като се счита, че презастраховането е директен бизнес, и се взема предвид класификацията на продукта на презастрахователния бизнес. Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за висящи плащания или уредени щети свързани с презастрахования договор. Възстановимата стойност на вземанията по презастрахователните договори се преглежда за обезценка към всяка отчетна дата. Тези активи се обезценяват, ако съществуват обективни доказателства, в резултат на събитие настъпило след първоначалното му признаване, че Групата няма да може да възстанови всичките дължими суми и при положение, че ефектът от събитието върху сумата, която застрахователното дружество следва да получи от презастрахователя, може да бъде надеждно измерен.

Презастрахователните пасиви представляват предстоящи за плащане към отчетната дата задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база дължимите през периода премии, обезщетения, участия в резултата и комисионни по силата на действащите презастрахователни договори. Презастрахователните договорености не освобождават Групата от задълженията му към застрахованите лица Презастрахователните активи или пасиви се отписват, когато договорните права се погасят или изтекат или, когато договорът бъде прехвърлен към трета страна. Договори, в които не се прехвърля значителен застрахователен риск (напр. финансово презастраховане) се записват като депозити. Разходите по презастраховане, свързани с дългосрочни договори, се записват за цялата валидност на застрахователната полица, като се използва предположението, че същите са в съответствие с предположенията, които са използвани за записаните премии.

(о) Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони за пълномощници, посредници и брокери за подписване или подновяване на застрахователни договори, административни разходи (свързани с реклама, обработване на предложения и други документи, издаване на полици и тяхното включване в портфейла).

Аквизиционните разходи се признават в печалбата или загубата за периода, в който е издаден съответния застрахователен договор. Разходите по превантивна програма се начисляват в полза на застрахованите лица съгласно условията на застрахователните договори при постигната определена квота на щетимост.

(п) Административни разходи

Административните разходи включват разходи за възнаграждение на персонала и разходи за амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, разходи за външни услуги, разходи за реклама и маркетинг и разходи за материали, доколкото те не следва да бъдат представени като нетни разходи за комисионни, настъпили щети и финансови разходи.

(р) Нетен лихвен доход и други доходи от инвестиции

Нетният лихвен доход и други финансови приходи включват нетен инвестиционен доход и нетен лихвен доход. Приходи и разходи по инвестиции се признават на базата на принципа за текущото начисление. Приходи от инвестиции обхваща приходи от наеми на имоти и продажба на инвестиционни имоти, както и приходи и разходи, произлизащи от търгуване на ценни книжа и лихвен приход от дългови ценни книжа и депозити, приходи от дивиденти от капиталови инструменти разположение за продажба; нетна печалба или загуба при отписване на активи държани за продажба, включително рекласифициране на нетните печалби и загуби признати преди в друг всеобхватен доход, както и валутни курсови печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви. Дивиденти от капиталови инвестиции се признават в момента на тяхното деклариране. За счетоводната политика във връзка с признаването на лихвения доход и разходи, вж. Бележка 4 (в).

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(с) Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на БНБ в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовите разлики, произтичащи от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики възникващи от превалутирането на капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

От 1998 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(т) Машини, съоръжения и оборудване

(i) Първоначално признаване

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива.

Когато в машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно. Произведенията на изкуството се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Произведенията на изкуството не се амортизират.

(ii) Последваща оценка

За целите на последваща оценка на произведенията на изкуството, Групата прилага модела на цената на придобиване и представя активите по цена на придобиване. Печалби и загуби при отписване на произведения на изкуството (определят се като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в текущите печалби и загуби. Произведенията на изкуството се оценяват първоначално по цена на придобиване, вкл. разходи, които се отнасят пряко към придобиването на актива. Произведенията на изкуството не подлежат на амортизация.

(у) Произведения на изкуството

(ii) Последваща оценка

За целите на последваща оценка на произведенията на изкуството, Групата прилага модела на цената на придобиване и представя активите по цена на придобиване. Печалби и загуби при отписване на произведения на изкуството (определят се като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в текущите печалби и загуби. Произведенията на изкуството се оценяват първоначално по цена на придобиване, вкл. разходи, които се отнасят пряко към придобиването на актива. Произведенията на изкуството не подлежат на амортизация.

(х) Финансови активи и пасиви

Класификация

МСФО 9 съдържа нов подход за класификация и оценяване на финансови активи, който отразява бизнес модела, според който активите се управляват, както и характеристиките на паричните потоци.

МСФО 9 включва три основни категории за класификация на финансовите активи: по амортизирана стойност, по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ). Стандартът премахва съществуващите категории в МСС 39 – държани до падеж, кредити и вземания и финансови активи на разположение за продажба.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

Класификация (продължение)

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря на следните две условия и не е класифициран по ССПЗ:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница.

Финансов актив се оценява по ССДВД, само ако отговаря на следните две условия и не е класифициран по ССПЗ :
- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е, както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница.

При първоначалното признаване на капиталов инструмент, който не е държан за търгуване, може да се вземе неотменимо решение да се представят последващите промени в справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Това решение се взима за всяка конкретна инвестиция. Всички финансови активи, които не са класифицирани като оценявани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се оценяват по ССПЗ. В допълнение, при първоначално признаване може да се вземе неотменимо решение и да определи финансов актив, който иначе изпълнява условията за оценяване по амортизирана стойност или по ССДВД, като оценяван по ССПЗ, ако това ще премахне или намали значително счетоводното несъответствие, което в противен случай би възникнало.

Финансовите активи се класифицират в една от тези категории при първоначалното признаване.

i) Признаване, класификация и оценяване – финансови активи

Оценка на бизнес модела

Групата ще извърши оценка на целта на бизнес модела, в чиито рамки се държи финансовият актив, на равнище портфейл, тъй като това дава най-добра представа как се управлява бизнесът и как се предоставя информация на ръководството. Информацията, която ще бъде разгледана, включва:
- посочените политики и цели за портфейла и действието на тези политики в практиката, включително дали стратегията на ръководството е съсредоточена върху получаване на приходи от договорни лихви, като поддържа определен лихвен профил, съпоставяйки срока на финансовите активи със срока на пасивите, които финансират тези активи, или върху реализиране на парични потоци чрез продажба на активи;
- как показателите на портфейла се оценяват и докладват пред ръководството на Групата;
- рисковете, които засягат показателите на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел), и начина, по който тези рискове се управляват;
- как се определя възнаграждението на управителите - например дали то се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обемът и моментът на продажбите в предходни периоди, причините за тези продажби и очакванията за бъдещата дейност по продажба. Информацията за продажбите не се разглежда сама по себе си, а като част от цялостната оценка как бива постигната заявената от предприятието цел за управление на финансовите активи, и как биват реализирани паричните потоци.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

i) Признаване, класификация и оценяване – финансови активи (продължение)

Оценка на бизнес модела (продължение)

Финансови активи, които се държат за търгуване, и тези, които се управляват и чиито резултати се оценяват по справедлива стойност, ще се оценяват по ССПЗ, защото те не се държат нито с цел събиране на договорни парични потоци, нито с цел както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи. Оценяване дали договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва (СМСС)

За целта на оценката „главницата" се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното признаване. „Лихвата" обхваща възнаграждението за стойността на парите във времето, за кредитния риск, свързан със сумата на непогасената главница през определен период от време, и за други основни рискове и разходи по кредитирането (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалба.

При оценяването дали договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва Банката разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценяване дали финансовият актив съдържа договорно условие, което би могло да промени времето или стойността на договорните парични потоци, така че те вече да не отговарят на това условие. При тази оценка Групата разглежда:

- непредвидими събития, които биха променили времето или стойността на паричните потоци;
- характеристики на ливъриджа;
- условия за удължаване и ранно погасяване;
- условия, които ограничават претенциите към парични потоци от определени активи (например актив „без право на регресен иск"); и
- характеристики, които изменят възнаграждението за стойността на парите във времето – напр. периодично преизчисляване на лихвените проценти.

Банка

Лихвените проценти на определени кредити към физически лица, отпускани от Банката, се базират на стандартни плаващи проценти (СПП), които се определят по преценка на Банката. Банката ще оцени дали СПП отговаря на критерия на СМСС, като разгледа множество фактори, включително:

- дали кредитополучателят може да погаси предсрочно заемите без значителни неустойки;
- дали пазарната конкуренция гарантира съизмерими лихвени проценти между банките; и
- дали са налични регулаторни рамки или рамки за защита на потребителите, които задължават банките да се отнасят справедливо към клиентите си.

Всички кредити, предоставяни от Банката, съдържат характеристики за предсрочно погасяване. Характеристиката за предсрочно погасяване отговаря на критерия на СМСС, ако размерът на предсрочното погасяване по същество представлява сумите на непогасената главница и лихвата върху сумата на непогасената главница, което може да включва разумна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. В допълнение, характеристиката за предсрочно погасяване се счита за отговаряща на този критерий, ако финансовият актив е придобит или създаден при премия или отбив спрямо договорната номинална сума, размерът на предсрочното погасяване по същество представлява договорната номинална сума плюс начислената (но неплатена) договорна лихва (което също може да включва разумна компенсация за предсрочно прекратяване), и справедливата стойност на характеристиката за предсрочно погасяване е незначителна при първоначалното признаване.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция

МСФО 9 изисква прилагането на модел за „очаквана кредитна загуба" (ОКЗ). Това изисква значителна преценка как промените в икономическите фактори се отразяват на ОКЗ, което се определя на вероятностно претеглена основа. Моделът на обезценка се прилага за следните финансови активи, които не са оценявани по ССПЗ:
- финансови активи, които представляват дългови инструменти;
- лизингови вземания; и
- издадени кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (преди обезценката им се определяше съгласно МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи".)

Съгласно МСФО 9 не се признават загуби от обезценка за капиталови ценни книжа.

МСФО 9 изисква признаване на коректив за загуби в размер на ОКЗ за 12 месеца или ОКЗ за целия срок на инструмента. ОКЗ за целия срок на инструмента са ОКЗ, които произтичат от всички възможни случаи на неизпълнение през очаквания срок на финансов инструмент, а ОКЗ за 12 месеца са частта от ОКЗ, които произтичат от случаи на неизпълнение, които е възможно да настъпят в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Групата ще признава коректив за загуби в размер на ОКЗ за целия срок на инструмента освен в следните случаи, в които признатата сума ще бъде ОКЗ за 12 месеца:
- дългови инвестиционни ценни книжа, които имат нисък кредитен риск към отчетната дата. Банката счита, че дългова ценна книга има нисък кредитен риск, когато рейтингът на кредитния риск е еквивалентен на глобално приетото определение на „инвестиционен кредитен рейтинг"; и
- други финансови инструменти (различни от лизингови вземания), за които кредитният риск не се е повишил значително след първоначалното признаване.

Корективите за загуба за лизингови вземания винаги се оценяват в размер, равен на ОКЗ за целия срок на инструмента.

Изискванията относно обезценката на МСФО 9 са сложни и изискват преценки, оценки и предвиждания при управлението, особено в следните области, които са обсъдени подробно по-долу:
- оценяване дали кредитният риск на инструмента се е повишил значително след първоначалното признаване;
- включване на информация за бъдещи периоди в оценяването на ОКЗ.

Оценяване на ОКЗ

ОКЗ е претеглената на базата на вероятност оценка на кредитните загуби и ще се определя, както следва:
- *финансови активи, които нямат кредитна обезценка към датата на отчитане:* настоящата стойност на целия паричен недостиг – т.е. разликата между паричните потоци, дължими по договор, и паричните потоци, които Групата очаква да получи;
- *финансови активи, които имат кредитна обезценка към датата на отчитане:* разликата между брутната балансова стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци ;
- *неусвоени кредитни ангажименти*: настоящата стойност на разликата между договорните парични потоци, дължими на Групата, ако ангажиментът е усвоен, и паричните потоци, които Групата очаква да получи; и
- *договори за финансова гаранция:* настоящата стойност на очакваните плащания за компенсация на притежателя, минус всяка сума, която Групата очаква да възстанови.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Финансови активи, които имат кредитна обезценка, се определят чрез МСФО 9 подобно на активите, които са с обезценка според МСС 39.

Банка

Определение за неизпълнение

Съгласно МСФО 9 Банката ще счита финансов актив в неизпълнение, когато:
- е малко вероятно кредитополучателят да изпълни кредитните си задължения към Банката изцяло, без прибягване от страна на Банката към действия като реализиране на обезпечението (ако има такова); или
- кредитополучателят е в просрочие повече от 90 дни по което и да е кредитно задължение към Банката. Овърдрафти се считат за просрочени, когато клиентът надвиши определения лимит или му е определен лимит, по-нисък от текущата дължима сума.

Определението в голяма степен съответства на определението за регулаторни цели.

При оценяване дали кредитополучателят е в неизпълнение Банката ще отчита показатели, които са:
- качествени: напр. нарушения на клаузи;
- количествени: напр. статус на просрочие и неплащане на други задължения от същия издател към Банката;
- основани на данни, получени вътрешно или от външни източници.

Входящата информация в оценката дали финансовият инструмент е в неизпълнение и нейната значимост може да се променя с времето, за да отразява промени в обстоятелствата.

Значително увеличение на кредитния риск

Съгласно МСФО 9 при определянето дали кредитният риск (напр. риск от неизпълнение) на финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване Банката ще разглежда разумна и аргументирана информация, която е уместна и налична без излишни разходи или усилия, включително качествена и количествена информация и анализ, основан на опит от минали периоди, експертна кредитна оценка и информация за бъдещи периоди.

Банката ще определя дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск на определена експозиция основно чрез сравнение на:
- вероятността от неизпълнение (ВН) за оставащия срок на инструмента към датата на отчитане; и
- вероятността от неизпълнение за оставащия срок на инструмента, която е била определена при първоначалното признаване на експозицията.

Оценяването дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване на финансовия инструмент изисква определянето на датата на първоначалното признаване на инструмента. За определени револвиращи продукти (напр. кредитни карти и овърдрафт) е възможно да е изминало много време от датата, на която са сключени. Модифицирането на договорните условия на финансовия инструмент също може да повлияе върху тази оценка, както е описано по-долу.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Нива на кредитен риск

Банката ще определя ниво на кредитен риск за всяка експозиция въз основа на разнообразни данни, които се определят като предсказващи риска от неизпълнение, и прилагане на кредитна преценка въз основа на опита. Банката ще използва тези нива при определянето на наличието на значителни увеличения в кредитния риск съгласно МСФО 9. Нивата на кредитен риск се дефинират чрез качествени и количествени фактори, които са показателни за риска от неизпълнение. Тези фактори могат да варират според характера на експозицията и типа заемополучател.

Нивата на кредитен риск се определят и калибрират така, че рискът от неизпълнение се повишава експоненциално с влошаването на кредитния риск – напр. разликата в риска от неизпълнение между ниво на кредитен риск 1 и 2 е по-малка от разликата между ниво на кредитен риск 2 и 3.

За всяка експозиция ще се определи ниво на кредитен риск при първоначалното признаване въз основа на наличната информация относно заемополучателя. Експозициите подлежат на постоянно наблюдение, което може да доведе до преместване на експозицията на друго ниво.

Нивата на кредитен риск са основна входяща информация при определянето на срочната структура за вероятността от неизпълнение на експозиции. Банката ще събира информация за изпълнението и неизпълнението по експозициите си към кредитен риск, анализирана по юрисдикция, по тип продукт и заемополучател и по ниво на кредитен риск. За някои портфейли може да се използва и информация, закупена от външни агенции за кредитна информация.

Банката ще използва статистически модели, за да анализира събраните данни и да генерира оценки за вероятността от неизпълнение за оставащия срок на експозициите и как се очаква тя да се промени във времето.

Генериране на срочна структура за вероятност от неизпълнение

Този анализ включва определяне и калибриране на отношенията между промените в нивата на неизпълнение и промените в ключовите макроикономически фактори, както и задълбочен анализа на въздействието на определени други фактори (напр. наличие на преструктуриране) върху риска от неизпълнение. За повечето експозиции ключовите макроикономически фактори включват:

- CPI -Инфлация измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), средногодишно изменение, (%).
- GDP - БВП – производствен метод
- Unemployment – Равнище на безработица, сезонно неизгладени данни, месечни.
- Лихвени нива

За експозиции към определени индустрии и /или региони анализът се разширява до съответната стока и/или цените на недвижимите имоти. Подходът на Банката към включването на информация за бъдещи периоди в тази оценка е описан по-долу.

Определяне дали кредитният риск се е увеличил значително

Банката е определила рамка, която включва както качествена, така и количествена информация с цел определяне дали кредитният риск на определен финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. Рамката съответства на вътрешния процес на Банката за управление на кредитния риск. Критериите за определяне дали кредитният риск се е увеличил значително варират според портфейла и включват базиран на просрочие предпазен механизъм.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Определяне дали кредитният риск се е увеличил значително (продължение)

Банката ще счита кредитния риск на определена експозиция за значително увеличен след първоначалното признаване, ако, въз основа на извършено от Банката качествено моделиране, вероятността от неизпълнение за оставащия срок се определя като увеличена след първоначалното признаване съгласно приетата счетоводна политика. При оценяването на увеличението на кредитния риск ОКЗ се коригират спрямо промените в падежа. В определени случаи, разчитайки на експертната си кредитна преценка и, където е възможно, уместен опит от изминали периоди, Банката може да определи, че определена експозиция е претърпяла значително увеличение на кредитния риск, ако конкретни качествени фактори сочат това и тези показатели не могат да се обхванат изцяло и своевременно от количествения анализ. Като предпазен механизъм, и съгласно изискванията на МСФО 9, Банката ще приеме предварително, че има значително увеличение на кредитния риск, когато активът е бил в просрочие не повече от 30 дни. Банката определя дните просрочие, като брои дните след най-ранния изтекъл срок, спрямо който не е получено плащане.

Банката наблюдава ефективността на критериите, използвани за идентифициране на значителни увеличения на кредитния риск, чрез редовни преразглеждания, които потвърждават че:

- критериите са в състояние да идентифицират значителни увеличения на кредитния риск преди експозицията да изпадне в неизпълнение;
- критериите не съвпадат с момента във времето, когато активът става в просрочие с 30 дни;
- средният период между идентифицирането на значителното увеличение на кредитния риск и неизпълнението изглежда разумен;
- експозициите като цяло не се прехвърлят директно от ОКЗ за 12 месеца към кредитна обезценка;
- няма неоснователна волатилност в коректива за загуби от прехвърляния между ОКЗ за 12 месеца и ОКЗ за целия срок на инструмента.

Модифицирани финансови активи

Договорните условия за кредит могат да бъдат изменени по много причини, включително промяна в пазарните условия, задържане на клиенти и други фактори, които не са свързани с текущо или потенциално влошаване на кредитоспособността на клиента. Съществуващ кредит, условията за който са модифицирани, може да бъде отписан и предоговореният кредит да бъде признат като нов кредит по справедлива стойност.

Съгласно МСФО 9, когато условията на финансовия актив се модифицират и модификациите не доведат до отписване, определянето дали кредитният риск на актива се е увеличил значително отразява сравнение между:

- вероятността за неизпълнение за оставащия срок на инструмента въз основа на модифицираните условия; с
- вероятността за неизпълнение за оставащия срок на инструмента въз основа на данните при първоначалното признаване и първоначалните договорни условия

Банката предоговаря кредити за клиенти, които имат финансови затруднения (наричано „практики по преструктуриране"), за да увеличи максимално възможностите за събиране на вземания и да сведе до минимум риска от неизпълнение. Според политиката на Банката за преструктуриране, то се допуска селективно, ако длъжникът в момента е в неизпълнение на задължението си или ако е налице висок риск от неизпълнение, ако има данни, че длъжникът е положил всички разумни усилия да плаща според първоначалните договорни условия и се очаква длъжникът да може да спазва преработените условия.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Модифицирани финансови активи (продължение)

Предоговорените условия обикновено включват удължаване на срока на падеж, промяна във времето на плащане на лихвите и промяна в клаузите на заема. На преструктуриране подлежат както заеми за физически лица, така и корпоративни кредити. Кредитният комитет на Банката често разглежда докладите за дейностите по преструктуриране. За финансови активи, модифицирани като част от политиката на Банката за преструктуриране, оценката на вероятността за неизпълнение ще отразява доколко модификацията е подобрила или възстановила възможността на Банката да събира лихви и главница и предходния опит на Банката във връзка с подобни дейности по преструктуриране. Като част от този процес Банката ще оценява изпълнението на плащанията от страна на заемополучателя по модифицираните договорни условия и ще разгледа различни поведенчески показатели.

Като цяло преструктурирането представлява качествен показател за неизпълнение и кредитна обезценка и очакванията за преструктуриране са уместни при оценяването дали се наблюдава значително увеличение на кредитния риск. След преструктурирането клиентът трябва да демонстрира поведение на редовен платец за определен период от време преди експозицията да спре да се счита в неизпълнение/с кредитна обезценка, или вероятността от неизпълнение трябва да се е понижила толкова, че корективът за загуби отново да се измерва в ОКЗ за 12 месеца.

Входяща информация при оценяването на ОКЗ

Ключовата входяща информация при оценяването на ОКЗ включва срочната структура на следните променливи:

- вероятност за неизпълнение (ВН)
- загуба при неизпълнение (ЗПН); и
- експозиция при неизпълнение (ЕПН).

Тези параметри ще се извличат от вътрешно разработени статистически модели и други данни за изминали периоди, които влияят върху регулаторните модели. Те ще бъдат коригирани, за да отразяват информация за бъдещи периоди, както е описано по-долу.

Оценките на ВН са приблизителни оценки към определена дата, която ще се изчислява въз основа на статистическите модели на рейтинга и ще се оценява чрез използване на рейтинг инструменти, приспособени към различните категории контрагенти и експозиции. Тези статистически модели ще се базират на вътрешно компилирани данни, съдържащи качествени и количествено фактори. Когато са налични, пазарните данни също могат да се използват за определяне на ВН за големи корпоративни контрагенти. Ако контрагент или експозиция мигрира между категориите, това води до промяна в оценката на съответната ВН. ВН се изчисляват с оглед на договорните падежи на експозициите и предвидените нива на погасяване.

ЗПН е размерът на предполагаемата загуба при неизпълнение. Банката определя параметрите на ЗПН въз основа на историята на нивото на възстановяване на вземания от контрагенти в неизпълнение. При моделите на ЗНП се взимат предвид структурата, обезпечението, поредност на вземането, индустрия на контрагента и разходи за реализиране на обезпечение, което е част от финансовия актив. За кредити, обезпечени с търговски имот, коефициентите стойност на кредит/стойност на обезпечението ще бъдат ключов параметър при определянето на ЗПН. Приблизителните оценки на ЗПН се калибрират за различни икономически сценарии и за кредити за недвижими имоти, за да отразяват възможни промени в цената на имотите. Те се изчисляват на база дисконтирани парични потоци, като за коефициент на дисконтиране се използва ефективният лихвен процент. ЕПН представлява очакваната експозиция в случай на неизпълнение.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Входяща информация при оценяването на ОКЗ (продължение)

Банката получава ЕПН от текущата експозиция към контрагента и потенциалните промени в текущата сума, разрешена съгласно договора, включително амортизация и предсрочно погасяване. ЕПН на финансовия актив ще бъде брутната балансова стойност към датата на неизпълнение. За кредитни ангажименти и финансови гаранции ЕПН отчита усвоената сума, както и потенциални бъдещи суми, които могат да бъдат усвоени или погасени по договора, които ще бъдат предвидени въз основа на наблюдения върху изминали периоди и прогнози за бъдещи периоди. За някои финансови активи Банката може да определи ЕПМ чрез моделиране на набора от възможни резултати от експозицията към различни моменти във времето, използвайки сценарии и статистически техники.

Както е описано по-горе, и при условие, че се използва ВН за максимум 12 месеца за финансови активи, чийто финансов риск не се е повишил значително, Банката оценява ОКЗ, разглеждайки риска от неизпълнение за максималния срок на договора (включително възможности за удължаване от страна на заемополучателя), за който е изложена на кредитен риск, дори ако за целите на управлението на риска Банката разглежда по-дълъг период. Максималният срок на договора се простира до датата, на която Банката има право да изиска погасяване на аванс или да прекрати кредитен ангажимент или гаранция.

За потребителски овърдрафт и кредитни карти и определени корпоративни револвиращи продукти, които включват кредит и ангажимент за неусвоена сума, Банката оценява ОКЗ за период, по-дълъг от максималния срок на договора, ако договорното право на Банката да изиска погасяване или да отмени неусвоения ангажимент не ограничава експозицията на Банката към кредитни загуби до договорния период на предизвестие. Тези продукти нямат фиксиран срок или структура на погасяване и се управляват колективно. Банката може да ги отмени с незабавно действие, но това право не се прилага в нормалното ежедневно управление, а само когато Банката узнае за повишение в кредитния риск на ниво продукт. По-дългият период ще се оцени, като се отчитат действията за управление на кредитния риск, които Банката смята да предприеме за намаляване на ОКЗ. Те включват намаляване на лимита и отмяна на продукта.

Когато моделирането на определен параметър се извършва колективно, финансовите инструменти ще се групират на база общи рискови характеристики, които включват:
- тип инструмент;
- ниво на кредитен риск;
- вид обезпечение;
- коефициент стойност на заема/стойност на обезпечението;
- дата на първоначално признаване;
- оставащ срок до падеж;
- бранш; и
- географско местоположение на заемополучателя.

Групирането подлежи на редовно преразглеждане с цел да се гарантира, че експозициите в дадена група продължават да бъдат хомогенни.

За портфейли, за които Банката разполага с ограничени данни за изминали периоди, ще се използва външна референтна информация за допълване на наличните вътрешни данни.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(ii) Обезценка – финансови активи, кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция (продължение)

Портфейлите, за които външната референтна информация представлява значителна входяща информация в оценяването на ОКЗ, са:

	Използвани външни референтни показатели	
Отчитани по амортизирана стойност (AMORTCOST)	Изследвания на Fitch, S&P и други лицензирани агенции относно неизпълнението	Изследвания на Fitch, S&P и други лицензирани агенции относно неизпълнението
Отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (FVOCI)	Изследвания на Fitch, S&P и други лицензирани агенции относно неизпълнението	Изследвания на Fitch, S&P и други лицензирани агенции относно неизпълнението

Информация за бъдещи периоди

Съгласно МСФО 9 Банката ще включи информация за бъдещи периоди както в оценката си дали кредитният риск на определен инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване, така и при оценяването на ОКЗ. Банката ще формулира „базов сценарий" за бъдещото развитие на съответните икономически променливи и представителен набор от други възможни прогнозни сценарии въз основа на становище от Рисковия комитет на Банката и икономически експерти и разглеждане на разнообразна актуална и прогнозна външна информация. Този процес ще включва разработване на два или повече допълнителни икономически сценария и разглеждане на относителните вероятности на всеки резултат.

Външната информация може да включва икономически данни и прогнози, публикувани от държавни и парични органи, наддържавни организации като Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Международния валутен фонд, и подбрани експерти по прогнозите от частния и академичния сектор.

Базовият сценарий ще представлява най-вероятният резултат и ще съответства на информацията, използвана от Банката за други цели, като стратегическо планиране и бюджет. Другите сценарии ще представляват по-оптимистични и по-песимистични резултати. Банката също така ще извършва периодични стрес-тестове за по-екстремни сътресения, за да калибрира определянето на тези различни представителни сценарии.

Банката е идентифицирала и документирала ключови фактори на кредитния риск и кредитните загуби за всеки портфейл с финансови инструменти и използвайки анализ на данни за изминали периоди, е оценила приблизително отношенията между макроикономическите променливи и кредитния риск и кредитните загуби. Тези ключови фактори включват лихвен процент, нива на безработица и прогнози за БВП. Предвидените отношения между ключовите показатели и нивата на неизпълнение и загуба на различните портфейли с финансови активи са разработени въз основа на анализа на данни за изминалите 5 години.

Използваните икономически сценарии са одобрени от Управителния съвет на Банката.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(iii) Класификация – Финансови пасиви

Според МСФО 9 тези промени в справедливата стойност ще се представят по следния начин:

- частта от промяната в справедливата стойност, която се дължи на промени в кредитния риск на пасива, се отразява в друг всеобхватен доход, а
- останалата част от промяната се отразява в печалба или загуба.

Групата отчита финансовите си пасиви по амортизирана стойност.

(iv) Отписване и модификация на договори

Групата отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Групата извършва транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансово състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

Когато на трета страна се продават активи със суап с равномерна обща възвръщаемост върху прехвърлените активи, сделката се осчетоводява като обезпечена финансова транзакция, подобна на сделка с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Групата нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви.

При сделки, при които се запазва контрол над актива, Групата продължава да признава актива до степента на нейното участие, в зависимост от това доколко е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Групата запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване.

Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(v) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се отчита в отчета за финансово състояние, тогава и само тогава когато има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти, или от печалби и загуби, които възникват от група от сходни транзакции като тези, които са в резултат на търговските операции на банката.

(vi) Капиталово планиране

Основното въздействие върху регулаторния капитал от прилагането на МСФО 9 е породено от новите изисквания за обезценка.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(x) Финансови активи и пасиви (продължение)

(vi) Капиталово планиране (продължение)

Съгласно настоящите регулаторни изисквания загубите от обезценка се третират по различен начин, в зависимост от това дали конкретен портфейл попада в обхвата на вътрешнорейтингов подход (IRB) или стандартизиран подход.

Групата прилага стандартизиран подход. При него капиталовото изискване се изчислява въз основа на брутната експозиция, нетно от специфични провизии – т.е. нетна експозиция. МСФО 9 повишава корективите за загуба, свързани с индивидуални активи, следователно нетната експозиция и капиталовото изискване ще се намали. Това намаление на капиталовото изискване, обаче, е превишено от повишените корективи за загуба според МСФО 9 от капиталовите ресурси.

(vii) Оценка по амортизирана стойност

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е сумата, по която финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване, минус погашенията по главница, плюс или минус кумулативната амортизация като се използва ефективен лихвен процент за разликата между първоначално признатата сума и сумата на падеж минус разходите за обезценка.

(viii) Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар или при липсата на такъв, на най-изгодния пазар до който Банката има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението.

Когато е възможно, Групата оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигуряват непрекъсната ценова информация.

Ако няма борсова цена на активен пазар, се използва техники за оценяване (като дисконтирани парични потоци и сравнение със сходни инструменти), като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент, при първоначално признаване, обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или получено възнаграждение. Ако се определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата, на която депозита може да стане изискуем. Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Даден финансов актив се определя като оценяван по амортизирана стойност при спазване на изискванията:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модела, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Бележки към консолидирания годишен финансов отчет (продължение)

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(х) Финансови активи и пасиви (продължение)

(viii) Принципи за оценка по справедлива стойност (продължение)

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност (продължение)

В тази група се включват предоставените от банката кредити, закупени облигации, депозити в банки и други форми на дългово кредитиране, които се държат с цел получаване на договорните парични потоци;

(ц) Финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ФАССДВД)

Финансовите активи се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи и съгласно договорните условия на финансовите активи на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази група се включват дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и капиталови инструменти без последващо рекласифициране на промените в отчета за доходи при отписване.

(ч) Финансови активи отчитани по справедлива стойност през печалба и загуба (ФАССПЗ)

Всички останали финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

В зависимост от направената класификация на финансовите активи, за целите на последващото им оценяване, разликите, възникващи от промяната в стойността им, се отчитат в печалбата или загубата или в друг всеобхватен доход. Признаване на разлики от последващата оценка се извършва само на активите, които се оценяват по справедлива стойност. В обобщен вид последващото оценяване на финансовите активи е представено в следната таблица:

Категории финансови активи	**Последваща оценка**	**Признаване на разликите от последващото оценяване**
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	Амортизирана стойност	Стойността на актива последователно се довежда до неговата амортизирана стойност
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Справедлива стойност	В друг всеобхватен доход
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалба и загуба	Справедлива стойност	В печалба и загуба

(ш) Лизинг

Лизинговата дейност на Групата е свързана с отдаване на транспортни средства, индустриално оборудване, недвижими имоти и др.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(ш) Лизинг (продължение)

(i) Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

При възникване на споразумение, Групата определя дали то е, или съдържа лизинг.

При възникване или след повторна оценка на споразумение, което съдържа лизинг, Групата разделя плащания и други изисквани възнаграждения по това споразумение, на такива за лизинг, и такива за други елементи, въз основа на относителните им справедливи стойности.

(ii) Лизинг като Лизингодател

Групата представя финансов лизинг като лизингодател като вземане на стойност равна на нетната инвестиция във финансов лизинг, което включва минималните лизингови плащания, дължими по лизинговия договор, заедно с негарантираната остатъчна стойност, дисконтирани с лихвения процент присъщ на лизинга. Лизинговият договор се отчита като финансов, когато с договора лизингодателят прехвърля на лизингополучателя всички съществени рискове и изгоди, свързани със собствеността на актива.

Типичните показатели, които Групата разглежда, за да определи дали всички съществени рискове и изгоди са прехвърлени включват: настоящата стойност на минималните лизингови плащания в съпоставка със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срока на лизинговия договор в съпоставка с икономическия живот на отдадения под наем актив; както и дали лизингополучателят ще придобие правото на собственост върху лизингования актив в края на срока на договора за финансов лизинг. Всички останали лизингови договори, които не прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива, се класифицират като оперативен лизинг.

Минимални лизингови плащания

Минималните лизингови плащания са тези плащания, които лизингополучателят ще направи, или може да бъде задължен да направи през срока на лизинговия договор. От гледна точка на Групата, минималните лизингови плащания включват и остатъчната стойност на актива, гарантирана от трета, несвързана с Групата страна, когато съществува такова споразумение.

Начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор

Прави се разграничение между начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор. Начало на лизинговия договор е по-ранната от двете дати - на лизинговото споразумение или на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор. Към тази дата:

- лизинговият договор е класифициран като финансов, или оперативен лизинг; и
- в случай на финансов лизинг сумите, които трябва да бъдат признати в началото на срока на лизинговия договор, са определени.

Начало на срока на лизинговия договор е датата, от която лизингополучателят може да упражни правото си на ползване на наетия актив. Това е и датата на първоначалното признаване на лизинга от Групата.

Първоначална и последваща оценка

Групата признава вземане по финансов лизинг, в момента, в който договорът за лизинг започва, на стойност равна на нетната инвестиция в лизинга. Първоначалните преки разходи са включени в изчислението на вземането по финансов лизинг. През срока на лизинговия договор Групата начислява финансов доход (приход от лихви по финансов лизинг) върху нетната инвестиция. Нетната инвестиция в договори за финансов лизинг се представя нетно, след обезценка, съгласно политиката за обезценка на финансови активи по амортизирана стойност. Определянето на обезценката по финансов лизинг е посочено в бележка 4 (х).

(щ) Материални запаси

Материалните запаси представляват активи, придобити по договори за лизинг и за заем, които още не са предадени за ползване на клиента или активи, върнати от нередовни платци (иззети активи). Те се отчитат по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(щ) Материални запаси (продължение)

Групата отчита иззети активи като материални запаси, защото рисковете и ползите във връзка с актива се прехвърлят на Групата. Обезценката на материалните запаси се извършва на база на групиране на активите при наличие на сходен признак.

Нетната реализируема стойност на материалните запаси, представляващи иззети активи от нередовни платци, се определя чрез експертна оценка. Оценката отчита колебанията в цените и себестойността на актива, които са в пряка връзка със събитията, настъпили до края на периода. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната реализуема стойност се признава като разходи в периода на обезценката.

Когато условията довели до снижаване на стойността на материалните запаси под тяхната себестойност вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение на нетната реализируема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява (т.е. възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка), така че новата балансова стойност е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализируема стойност.

Възстановяването на предишното намаление на отчетната стойност се отчита в увеличение на стойността на материалните запаси и като други приходи. Материалните запаси, представляващи активи , закупени във връзка с договори за лизинг и които още не са предадени за ползване на клиента, не се обезценяват, тъй като са предмет на вече сключен договор за лизинг и датата на фактическото предоставяне на актива не съвпада с края на отчетния период.

(ъ) Инвестиционни имоти и имоти за собствена употреба

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти (земя или сграда или част от сграда, или и двете), държан основно за получаване на приходи от наем или за увеличаване на стойността на капиталовата инвестиция, или и двете. Инвестиционният имот се оценява първоначално по цена на придобиване. Разходите, свързани с придобиването, са включени в първоначалната оценка. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се оценяват по тяхната справедлива стойност, определена от независим лицензиран оценител. Всички печалби и загуби в резултат на промените в справедливата стойност се признават в отчета за печалбата или загубата.

Приходът от наеми от инвестиционни имоти се признава в отчета за печалбата или загубата.
Когато дълготраен материален актив преминава в инвестиционен имот вследствие на промяна в неговото използване, разликите, възникващи към датата на трансфера между преносната стойност на актива и справедливата му стойност се признават директно в капитала . При продажба на актива печалбата се прехвърля в неразпределена печалба. Загубите се признават в печалби или загуби при възникването им.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Подход при оценката

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се оценява като се използват най-малко два подхода за оценка - пазарен и приходен подход. В случай, че липсва достатъчно надеждна и достъпна пазарна информация се допуска прилагането на разходен подход, чрез метода на амортизираната възстановителна стойност. Към датата на определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти в текущия отчет, горепосочения трети разходен подход, чрез метода на амортизираните разходи за подмяна, не е приложен.

Съгласно вътрешна процедура за извършване на оценка на предварителен доклади за оценка на инвестиционните имоти на Групата, изготвян и представян от независим оценител при използвани пазарно базирани методи за оценка, както и фактологичен и методологичен преглед на предварителния оценителски доклад. Пазарният подход, чрез сравнителния метод, извежда индикативна стойност, като сравнява актива- предмет на оценката с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация. Поради ограничената налична информация, до известна степен отразяваща ограничената активност на пазара, се използват публично достъпни пазарни цени за сравними имоти като заместител на цените на сделките, когато същите не са на разположение.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(ъ) Инвестиционни имоти и имоти за собствена употреба (продължение)

Подход при оценката (продължение)

Приходният подход, чрез метода на капитализиране на бъдещите доходи, извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност. Този подход е считан за приложим при оценката на инвестиционни имоти. При метода на капитализирания доход, при който имотите се оценяват чрез прилагане на капитализационен множител към потока от приход от наеми използвайки публично достъпна информация за наемната цена на сходни имоти. При този подход стойността на незастроена земя остава непроменена спрямо стойността, получена при сравнителния метод.

След извеждане на посочените по-горе индикативни стойности, като резултат от приложените методи за достигане на справедлива стойност се прилага претегляне на стойностите, съгласно конкретни и достоверни критерии, както и съгласно обоснованото експертното мнение на оценителя.

Изборът и приложението на всеки от горепосочените методи или комбинация от методи при определянето на справедливата стойност е в пряка зависимост от вида на имота, състоянието на пазара и наличието на достатъчно надеждна и общодостъпна ценова информация.

Земя и сгради за собствена употреба

Земи и сгради за собствена употреба са представени в отчета за финансовото състояние по съответно преоценена стойност, намалена с начислената амортизация и последващи натрупани загуби от обезценка. Към 31 декември 2020 г. справедливата стойност на земята и сградите е определена от независим лицензиран оценител.

Когато в резултат на преоценка е увеличена стойността на земя и сгради за собствена употреба, увеличението се отнася в собствения капитал на реда "Преоценъчен резерв".

Увеличението в резултат на преоценка се признава на приход, доколкото съответства на намаление от преоценка на същия актив, което преди това е признато за разход. Намалението от преоценка се отчислява от преоценъчния резерв, доколкото намалението не надвишава сумата в преоценъчния резерв за същия актив. Сумата на прехвърления преоценъчен резерв е разликата между амортизация, базирана на преоценената балансова стойност на актива и амортизация, базирана на оригиналната себестойност на актива. Прехвърляния от преоценъчен резерв към неразпределена печалба не се извършват чрез печалба или загуба.

Амортизацията се изчислява на основа на линейния метод на амортизация за прогнозния полезен живот на активите, който за сградите е 25 години.

Активи, създадени и изградени от Групата с цел бъдещото им използване като инвестиционни имоти, се класифицират като имоти за собствена употреба и се представят по себестойност до завършването им, след което те се рекласифицират като инвестиционни имоти.

Ако инвестиционен имот бъде рекласифициран като имот за собствена употреба, справедливата му стойност в деня на трансфера представлява неговата цена на придобиване като счетоводна основа за последващо отчитане. Когато Групата възнамерява да подобри съществуващ инвестиционен имот с цел бъдеща употреба като такъв, то той не се рекласифицира като имот за собствена употреба, а продължава да се отчита като инвестиционен по справедлива стойност.

(ь) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Групата извършва преглед на балансовата стойност на нефинансовите активи с цел да определи дали съществува индикация за обезценка. Ако такава индикация съществува, се оценява възстановимата стойност на актива. Репутацията се тества веднъж годишно за обезценка.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(ь) Обезценка на нефинансови активи (продължение)

За теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат проверени на индивидуална база, се групират заедно в най-малката група от активи, които генерират входящи парични потоци от продължителна употреба, която е независима от входящите парични потоци на други активи, или единица, генерираща парични потоци. Репутация, произтичаща от бизнес комбинация, се разпределя към единици, генериращи парични потоци или групи от единици, генериращи парични потоци, за които се очаква да извлекат ползи в резултат на комбинацията.

„Възстановимата стойност" на актив или единица, генерираща парични потоци, е по-голямата от стойността в употреба и справедливата й стойност минус разходите по продажбата. „Стойността в употреба" се базира на прогнозните бъдещи парични потоци, дисконтирани до настоящата им стойност чрез използване на сконтов фактор преди данъчно облагане, който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и рисковете, специфични за актива или единицата, генерираща парични потоци. Загуба от обезценка се признава, ако балансовата стойност на актив или на единица, генерираща парични потоци, надвишава възстановимата стойност. Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата. Първо те са разпределени с цел намаляване на балансовата стойност на която и да е търговска репутация, отдавана на единицата, генерираща парични потоци, и след това за намаление на балансовите стойности на другите активи в единицата, генерираща парични потоци. Загуба от обезценка по отношение на търговска репутация не може да се коригира обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява до първоначалната им стойност, преди обезценка.

(ю) Капитал и резерви

Основен капитал

Основният капитал, представен в консолидирания финансов отчет е основния капитал на Дружеството-майка - „Алианц България Холдинг" АД. Основният капитал на дъщерните предприятия се елиминира при консолидацията. Привилегированите акции не подлежат на обратно изкупуване и дивидентите са платими по решение на изпълнителните директори и следователно, се класифицират като собствен капитал. Дивидентите се признават като задължение в периода, в който се декларират.

(я) Провизии

Провизията се признава в отчета за финансовото състояние, когато е налице правно или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно, че за погасяването му ще е необходим изходящ паричен поток, който може да бъде надеждно оценен. Провизиите се определят чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци с дисконтов процент преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка за стойността на парите във времето и където е уместно, специфичните рискове за съответния пасив.

(аа) Данъчно облагане

Разходите за данък върху доходите представляват текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалбата или загубата, с изключение на този, отнасящ се до бизнес комбинации, или статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки, валидни за текущата отчетна година и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Текущият данък включва също евентуални данъчни ефекти от дивиденти. Номиналната данъчна ставка в България за 2020 г. е 10 % (2019 г. 10%).

(ii) Отсрочени данъци

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между балансовите стойности на активите и пасивите за целите на финансовото отчитане, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:
временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;

- временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Бележки към консолидирания годишен финансов отчет (продължение)

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(аа) Данъчно облагане (продължение)

(ii) Отсрочени данъци (продължение)

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата. Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху доходите, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, данъчни кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

При определянето на сумите на текущия и отсрочения данък Групата взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Групата да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

(аб) Пенсионни резерви

Групата заделя пенсионни резерви за гарантиране на минимална доходност свързана с дейността на фондовете по допълнително задължително пенсионно осигуряване съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Пенсионните резерви, които са формирани към 31 декември 2020 г. представляват 1% от активите на тези фондове. Натрупаните резерви следва да се инвестират при спазване разпоредбите на чл.175-180 от Кодекса за социално осигуряване.

В Групата е създаден пенсионен резерв за ЗУПФ съгласно чл.170, ал.3, във връзка с чл.192, ал. 2 от КСО. В допълнение през 2011 г. в ДПФ „Алианц България" е създаден пенсионен резерв съгласно чл. 213, ал.2 от Кодекса за социално осигуряване и чл. 4, ал. 2, т. 1 и чл. 7 от Наредба № 19 от 8.12.2004 г. През 2019 г. е създадена провизия за изплащане на срочни пенсии с поети гаранции от ДПФ „Алианц България".

(ав) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват превеждането на вноските в съответните държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания и/или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като текущи разходи, когато свързаните трудови услуги се предоставят.

Планове с дефинирани доходи

Задължението на Групата, по отношение на планове с дефинирани доходи, е ограничено до законовото изискване по Кодекса на труда да заплати на служителите сума, равна на две или шест месечни заплати при пенсиониране, в зависимост от трудовия стаж. Сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в текущия и предходни периоди, се прогнозира и тази сума се дисконтира с подходящ дисконтов процент, базиран на доходността към датата на отчитане на държавни облигации със съответен кредитен рейтинг, които имат падеж приблизителен до срока на задълженията на Групата , и които са деноминирани във валутата, в която се очаква да бъдат изплатени обезщетенията.

4. Значими счетоводни политики (продължение)

(ав) Доходи на персонала (продължение)

Планове с дефинирани доходи (продължение)

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Групата определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи, като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Преоценките на нетното задължение по планове с дефинирани доходи представляват актюерска печалба или загуба, която се признава в компонент на друг всеобхватен доход. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в текущата печалба или загуба.

Доходи при прекратяване

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл.за преструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задълженията по краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като текущ разход, когато свързаните с тях трудови услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от предоставени от служител услуги и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за отчетния период.

Краткосрочни компенсируеми отсъствия

Краткосрочните компенсируеми отсъствия се отчитат на недисконтирана база и се отнасят като разход в периода, когато положения труд е предоставен от служителите.

Задължение за компенсируеми отсъствия се признава в размера на сумата, която се очаква да бъде заплатена под формата на пари или план за разпределение на печалбата, ако Групата има настоящо правно или конструктивно задължение да заплати сумата като резултат от положен труд от служителите в изминал период и когато размера на задължението може да бъде надеждно определен.

Плащане на базата на акции

Групата участва в групов план за насърчаване на служителите на Allianz SE и дъщерните му предприятия, съгласно който определени членове на ръководството на Групата имат право да получат акции на Allianz SE, крайното контролиращо дружество – майка. Сделките с плащания на базата на акции се уреждат в брой. Сумата на плащането се определя на базата на увеличението на цената на акция на Групата между датата на отпускане и датата на изпълняване на условията. Групата начислява справедливата стойност като разход за персонала през периода на изпълняване на условията. Справедливата стойност на задължението към служителите по отношение на правата върху поскъпването на акции, които се уреждат в брой, се признава като разход със съответното увеличение на пасивите, през периода, в който служителите безусловно са придобили право на плащане. Задължението се преоценява към всяка отчетна дата и към датата на плащане. Всякакви промени в справедливата стойност на задължението се признават като разходи за персонал в печалби и загуби. Във връзка с тези задължения Групата притежава опции, отчитани по справедлива стойност, която се определя в съответствие с политиката на Allianz SE.

5. Нови стандарти и разяснения

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2020 г.:

Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане (издадени на 29 март 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)

Определение за същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 (издадени на 31 октомври 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)

Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3 (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги" – Намаляване на наеми във връзка с COVID-19 (издаден на 28 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

(а) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството.

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2020 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменение на МСФО 4 „Застрахователни договори" – отлагане на МСФО 9 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Реформа на референтните лихвени проценти – Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (издадени на 26 септември 2019 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 (издадени на 27 август 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(б) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори" (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г.). МСФО 17 ще има съществен ефект върху представянето на информацията във финансовите отчети на Дружеството. Дружеството е започнало подготовката на данни, системи и процеси, за да осъществи плавно и своевременно адаптиране към новия стандарт.

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети": класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени съответно на 23 януари 2020 г. и 15 юли 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации"; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения"; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи"; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.).

6. Управление на застрахователния риск

(а) Управление на риска – преглед

Локалният комитет по управление на инвестициите и Финансовият комитет като помощни управленски органи към Съвета на директорите (СД) на Алианц България Холдинг АД носи отговорност за изготвянето и прилагането на общите положения за управление на риска на Групата.

Политиките на Групата за управление на риска са разработени и внедрени с цел идентифициране и анализиране на рисковете, пред които е изправена Групата, за определяне на адекватни лимити и контроли за риск, и за мониторинг на рисковете при съблюдаване на лимитите. Политиките за управление на риска и системите за управление са предмет на редовен преглед с цел отразяване на промените в пазарните условия, и предлаганите продукти и услуги. Групата, чрез стандартите си за обучение и управление, се стреми да разработи дисциплинирана и конструктивна среда на контрол, в която всички служители разбират ролите и задълженията си.

(б) Цели и политики за управление на застрахователни риск

Общо застраховане и Животозастраховане

Основната застрахователна дейност, извършвана от дъщерните предприятия, е свързана с риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска.

Такива рискове могат да бъдат свързани със задължение, живот, здраве или злополуки със здравето, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Групата е изложена на несигурност, свързана с времето и размера на претенциите по договора. Групата също така е изложена на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Групата управлява застрахователния си риск чрез застрахователни лимити, процедури за одобряване на транзакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите въпроси.

Групата използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове, както за индивидуалните видове застрахователни рискове, така и за общите рискове. Тези методи включват модели за измерване на вътрешния риск, анализи на чувствителността, сценарийни анализи и стрес тестове.

Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полици. Основният риск се състои в това, че честотата и размера на претенциите и исковете могат да бъдат по-големи от очакваните. Застрахователните събития, по естеството си, са редки, и реалния брой и размер на събитията през която и да е година, могат да бъдат преценени чрез използване на установени статистически техники.

От 01.01.2016 г. застрахователните Дружества от Групата прилагат изискванията на Директивата Платежоспособност II, която въвежда рисково-базиран подход за управление на рисковете, на които е изложена Групата, включително и застрахователния риск. Въведена е рамка за вътрешен контрол за управление на застрахователния риск посредством три линии на защита. Първа линия на защита е функцията осъществяваща подписваческа дейност, разработване на продуктите и ценообразуването им. Като втора линия на защита е създадена независима функция за управление на риска с директна линия на докладване към Управителния Съвет на застрахователните дружества от Групата, която задава рисковата рамка, лимити, рисковия апетит на застрахователните Дружества на Групата и осъществява надзор върху рисковете, на които са изложени Дружествата, както и предлага мерки за тяхното смекчаване. Трета линия на защита е Вътрешния Одит, които извършва мониторинг на първа и втора линия на защита. В Групата има създаден Комитет по управление на риска като помощен управленски орган към Управителните съвети (УС) на застрахователните дъщерни дружества, който носи отговорност за изготвянето и прилагането на общите положения за управление на риска на Групата. Комитетът за Управление на Риска приема набор от Политики, Процедури и Правила за ефективното управление на рисковете – например Политика за Управление на Риска, Рискова Стратегия на Групата, Политика за Собствена Оценка на Рисковете и Платежоспособността, Политика за Управление на Капитала.

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(б) Цели и политики за управление на застрахователни риск (продължение)

Общо застраховане и Животозастраховане (продължение)

Политиките и процедурите за управление на риска на Групата включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовите и застрахователни рискове, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на рисковете върху дейността на Групата. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в регулаторните и пазарни условия. Групата има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

Разработена е система от подписвачески, инвестиционни и свързани с уреждане на претенции лимити с оглед ефективно управление и избягване на големи рискове, както и концентрацията на такива. Наблюдението и прогнозирането на евентуалните изменения в рисковата рамка се извършват на текуща база като периодично се изготвят съответните мониторингови отчети, стрес тестове и сценарийни анализи. В процеса по измерване и оценка на рисковете се прилагат количествени модели, базирани върху модела - Рисков капитал изчислен по стандартната формула на EIOPA, както и качествени модели за оценка на нематериалните и репутационни рискове.

(в) Стратегия по сключване на полици

Подписваческата стратегия на Групата има за цел постигането на разнообразие от застрахователни продукти, за да се осигури балансиран портфейл и се основава на голям портфейл от сходни рискове няколко години подред и като такъв, се очаква това да намали променливостта на резултата.

Подписваческата дейност се наблюдава редовно и се отчита ежедневно за бизнес линии Каско и Гражданска отговорност на автомобилистите, а другите бизнес линии се проверяват и одитират редовно от Отдел Вътрешен одит на Групата, като резултатите от тези проверки и одити се отчита на Комисията по санкции на Алианц България Холдинг. Окончателни доклади относно текущите бизнес резултати се изготвят за Ръководството на Групата на месечна база.

Подписваческата стратегия е представена в годишния бизнес-план отделно по линии бизнес, в които Групата сключва застраховки. Тази стратегия се прилага от отделните лица подписвачи посредством подробни инструкции за подписваческата дейност, които включват лимити които всеки подписвач трябва да спазва според размера на бизнеса, класа бизнес, територията и отрасъла, за да постигне приемливо ниво на риска в рамките на портфейла. Ръководството е създало подписвачески лимити за всяка линия бизнес.

Застрахователните договори могат да бъдат краткосрочни, абонаментни и годишни. Подписвачите имат правото да откажат подновяване или да променят условията на договора при подновяването му.

(г) Презастрахователна стратегия

Групата презастрахова част от рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Групата използва комбинация от пропорционални и непропорционални презастрахователни договори, за да намали нетната си експозиция. Групата изготвя тримесечни доклади относно развитието на презастрахователната програма и текущото и съответствие на рисковете поети от Групата.

В своята презастрахователна политика Групата стриктно спазва принципите и правилата определени от Алианц SE за осигуряване на качествена презастрахователна програма и надеждно пласиране на презастрахователните договори. Тези правила и принципи са задължителни за всички дъщерни предприятия на Алианц SE и се прилагат по отношение на всички видове презастрахователни договори.

Пасивното презастраховане съдържа кредитен риск и активите по презастраховане се отчитат като се изваждат разходите за обезценки в резултата на случаи на неплатежоспособност и несъбираеми суми. Изборът на презастрахователи се концентрира върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг (не по-нисък от А) и/или тяхното присъствие в Mandatory Security List (MSL). Този списък представлява таблица с изброени презастрахователни компании.

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(г) Презастрахователна стратегия (продължение)

Презастрахователните компании са над 350, като броят им варира. Актуализация се прави на тримесечие от Security Vetting Team, звено от Allianz Re, които са базирани в Дъблин, Ирландия. Таблицата съдържа следната информация за всяка презастрахователна компания:

- SVT code (всяка компания в списъка има точно определен код);
- Име на компанията;
- Държава, в която е регистрирана компанията;
- Рейтингова агенция;
- Рейтинг (най-ниският допустим рейтинг е А);
- Дата на определяне на рейтинга;
- За какъв „tail" ("Short tail and Long tail" или "Short tail only") бизнес има разрешение да се ползва капацитета на съответния презастраховател.

Презастрахователната политика на Групата следва следните основни принципи и правила:

Анализ на експозицията

- за всяка отделна линия бизнес се осъществява анализ на портфейла, включително – брой полици, застрахователни суми, лимити на отговорност, вероятна максимална щета (където е приложимо);
- анализ на развитието на премийния приход и изплатените обезщетения за максимално възможен период назад във времето;
- количествена оценка на експозицията включваща:

- определяне на възможното акумулиране на риска, включително и по отношение на природни бедствия чрез използване на програмни продукти и модели на Алианц SE;
- оценка на кредитния риск - съществуващи вземания от презастрахователи;
- анализ на възможни сценарии за щети, нанесени от едно събитие, на различни линии бизнес;
- оценка на честотата на щетите за всяка линия бизнес;

- стриктно спазване на всички законови изисквания и специално изискванията по отношение на границата на платежоспособност;
- оценка на възможни акумулации, свързани с някои съвременни тенденции на развитие на застрахователните пазари – рискове, свързани с тероризъм, електро-магнитни полета, генно модифицирани организми, интернет и т.н.

Определяне на ниво на самозадържане

За всяка отделна линия бизнес се определя оптимално самозадържане за отделен обект, за събитие и в агрегат.
Основните фактори, които се вземат в предвид са:

- размера на собствения капитал ;
- граница на платежоспособност ;
- обем, вид и разпределение на обектите в конкретния портфейл за конкретната линия бизнес ;
- конкретното състояние на международните презастрахователни пазари и възможности за постигане на допълнителна икономическа ефективност.

Необходим капацитет по презастрахователните договори

Необходимият капацитет (лимит) по всеки един презастрахователен договор съответства на:

- съществуващите експозиции;
- структурата на портфейлите по отделните видове линии на бизнес и планираните подписвачески лимити за всеки отделен обект, за събитие и в агрегат;
- общите условия, определения и изключения по предлаганите застрахователни продукти;
- резултатите от прилаганите модели за определяне на акумулацията по рискове, свързани с природни бедствия;
- честотата на щетите по отношение възможния брой на възстановяване на покритието по непропорционалните презастрахователни договори;
- конкретните условия на международните презастрахователни пазари и възможностите за постигане на допълнителна икономическа ефективност.

Бележки към консолидирания годишен финансов отчет (продължение)

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(г) Презастрахователна стратегия (продължение)

Сигурност на презастрахователите

В съответствие с принципите и правилата, определени от Алианц SE, пласирането на презастрахователните договори се осъществява при стриктно спазване на изискванията за минимален рейтинг на презастрахователите както следва:

- минимален рейтинг A+ по и Standard & Poors за дългосрочен бизнес;
- минимален рейтинг A по Standard & Poors за краткосрочен бизнес.

Администриране на презастрахователни договори

При сключване и администриране на презастрахователни договори трябва да бъдат спазвани следните задължителни изисквания:

- Спазване на всички законови заповеди, както и на правилата и принципите на Allianz SE, Германия;
- Преглед на минимално необходимите клаузи за всеки от презастрахователните договори;
- Стриктно и навременно спазване на всички договорни процедури и задължения към презастрахователните страни;
- Точна и прецизна документация на целия процес;
- Осигуряване на необходимата координация между различните отдели на Групата с цел да се осигури гладко изпълнение на презастрахователните договори.

Групата използва различни методи за оценка и контрол на застрахователните рискове както по отношение на индивидуалните видове застраховани рискове, така и по отношение на общите рискове.

(д) Условия на застрахователните договори

Условията на застрахователните договори, които имат материален ефект върху сумата, времето и несигурността на бъдещи парични потоци, произтичащи от застрахователните договори, са изложени по-долу.

Характеристика на продуктите

(i) Общо застрахователни договори

Групата работи по утвърдения списък на Комисията за финансов надзор с разрешени застраховки, които са групирани в 18 групи. Застрахователните договори се разделят основно на две големи групи: Общо застраховане и Автомобилно застраховане.

В Групата на Общо застраховане са включени застраховките Имущество, Отговорности и международен автомобилен транспорт (МАТ). Автомобилното застраховане включва застраховките Каско, Гражданска отговорност и Автоасистанс.

Автомобилно застраховане

Групата сключва следните застраховки в България и в чужбина: Каско, Гражданска отговорност, Злополука на местата в МПС.

Покритите рискове обхващат възможно най-пълно нуждите от застрахователно покритие на собственици, потребители, и притежатели на моторни средства. Тези застрахователни полици са приложими за цяла Европа.

Принадлежността на Групата към „Allianz SE" осигурява на застрахованите лица компетентна и своевременна помощ и при настъпване на застрахователно събитие в чужбина.

Условията и изискванията по застраховките, сроковете за регистрация и ликвидация на претенциите са изцяло съобразени със законовите изисквания.

Застрахователните условия, изисквания и времеви срокове за регистриране на претенция и уреждането ѝ са в съответствие със законовите изисквания.

Създадена е гъвкава тарифна политика, която отчита комбинирано фактори като техническите параметри на застраховащите се МПС – от една страна и данните за техните собственици и водачи – от друга.

На разположение на клиентите е денонощен Асистънс център. Постоянно се разработват и внедряват услуги и приложения, целящи облекчаване процедурите по уведомяване на застрахователя за настъпило застрахователно събитие и последващите взаимоотношения между клиентите и Групата.

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(д) Условия на застрахователните договори (продължение)

Характеристика на продуктите (продължение)

(i) Общо застрахователни договори (продължение)

Извършва се стриктна селекция на риска чрез функциониращата централизирана онлайн система за издаване и съхраняване на информацията за сключените застрахователни договори.

Застраховки Имущество

Групата сключва застраховки на имущество срещу пожар, природни бедствия, кражба чрез взлом и други обичайни рискове. Условията са разработени с отчитане на нуждите на потребителите от съответните сегменти, вкл. физически лица, малки и средни предприятия, и крупни индустриални обекти.

При застраховки на крупни обекти, които не са познати досега, се извършва предварителна оценка на риска. Условията на застраховките, вкл. срокове за обявяване на щети и плащане на обезщетения, и др., са в съответствие с нормативната уредба. Системата за тарифиране отчита/дава възможност за предоставяне на отстъпки при благоприятни рискови фактори и липса на щети за предходен период.

Групата предлага и голям брой продукти по застраховки на обща гражданска отговорност и професионални отговорности (вкл. на нотариуси, адвокати, медицински професии и др.), голяма част от които задължителни по силата на нормативен акт.

Подписваческата дейност е обезпечена от надеждно договорно презастраховане с достатъчен капацитет, както и от факултативно презастраховане, ако се окаже необходимо в конкретен случай.

Злополуки и Помощ при пътуване

Различните видове застраховане на злополуки осигуряват покритие за рискове като смърт, временна и постоянна нетрудоспособност в резултат на злополука. Оценката на риска, приложима към конкретни видове застраховки, се извършва текущо, периодично, както и на ad hoc база.

Текущата оценка на риска се извършва на база на задължението на посредниците да координират всяка продажба на застрахователна полица с методолозите в ЦУ, от една страна, и от друга страна чрез извършване на месечен анализ на техническите резултати.

Периодичната оценка на риска съдържа анализ на застрахователната информация относно тенденции по отношение на конкретни видове застраховане – доходи от премии, уредени и неуредени претенции, административни разходи, др. за сравнително дълъг период от 3 до 5 години.

Оценка на риска на ad hoc база се извършва при необходимост в случай на резки промени (положителни или негативни) в развитието (резултатите) на конкретен вид застраховане. Оценката на риска съдържа анализ на застрахователна информация, вътрешни и външни фактори, оказващи ефект върху продажбите на тази застраховка, и тенденции в развитието на риска (щетимостта).

Премиите се определят на процентна база или на дневна база (за медицински разходи) и размера на премията зависи от застрахованата сума (лимит), срока на застраховката и географската област на покритие.
Бонусите и увеличения на премиите са определени в тарифните условия, приложими за конкретни видове застраховане, включващи фактори, такива като притежатели на полици, определен вид дейност (рисков клас), възраст, повишено ниво на риск, др.

(ii) Животозастрахователни договори

Оценката на основните продукти на Групата и методите на управление на свързаните рискове са представени както следва:

Смесена застраховка

Смесените застраховки живот съдържат едновременно спестовен и рисков елемент. Застрахованата сума е платима на по-ранната от датата на смъртта на застрахованото лице и датата на изтичане на срока на застраховката. Притежателят на такава полица има възможност за откуп след изтичане на определен период. Съответна част от застрахователната сума се изплаща при временна или трайна загуба на трудоспособност в следствие на злополука или болест.

Бележки към консолидирания годишен финансов отчет (продължение)

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(д) Условия на застрахователните договори (продължение)

Характеристика на продуктите (продължение)

(ii) Животозастрахователни договори (продължение)

„Живот" и „Злополука"

Рисковите застраховки живот и злополука не притежават спестовен елемент и нямат възможност за откуп. При този тип застраховки се изплаща сума при настъпване на застрахователно събитие в рамките на определен срок - смърт на застрахованото лице или временна или трайна загуба на трудоспособност.

Рентни полици

Рентни полици са със спестовен характер. Вноските зависят от възрастта на застрахованото лице, периода на отсрочка, размера на месечната рента и продължителността на получаването ѝ във времето. Съществува възможност за покритие и на допълнителни рискове.

Застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд

Застраховките живот, свързани с инвестиционен фонд, са в евро и щатски долари. Инвестиционният риск и ползи са за сметка на застрахованите. Продуктът е типична застраховка свързана с инвестиционен фонд, предлагаща следните ползи:

- по - голямото между застрахователната сума и набраната сума по сметката, в случай на смърт на застрахования по време на срока на полицата, или
- стойността на сметката, в случай на преживяване на застрахования до края на срока на полицата.

(е) Управление на риска

Застрахователен риск

(i) Общо застраховане

В областта на общото застраховане ключовите рискове, свързани с тези продукти са подписвачески риск, риска от конкуренция, и риска от щети (включително променливото проявление на риска от природни бедствия). Групата също така ще бъде изложена на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици. Подписваческият риск е Групата да не начислява подходящи премии, съответстващи на различните обекти, които застрахова. Рискът по дадена полица ще варира според много фактори като местоположение, мерки за сигурност, срок на владение на имуществото и пр.

Текущата агрегирана позиция се контролира по време на подписването на даден риск и се изготвят месечни отчети, които показват ключовите концентрации. Групата използва определен брой инструменти за моделиране, за да контролира концентрацията. Регулярно се измерва ефективността на презастрахователните програми и нетната рискова експозиция на Групата.По отношение на концентрацията на риска, Ръководството се стреми да постигне балансирано разпределение относно дела на имуществените и автомобилните застраховки в рамките на общото портфолио. Рискът се оценява системно от Мениджъра по риска в отдел Общо застраховане и натрупването на застрахователни суми се наблюдава както от групи клиенти, така и по региони.

(ii) Животозастраховане

В животозастраховането веднъж годишно се прави анализ на основните рискове, включени в условията на полиците. Основните рискове са риска смъртност, риска нетрудоспособност и риска освобождаване от премии поради нетрудоспособност. При направените анализи на нивото на смъртност е установено, че не е необходима ревизия на таблицата за смъртност, използвана от Групата. Ръководството счита, че предвидените в премиите добавки за риска нетрудоспособност са достатъчни за изплащане на обезщетенията по този риск.

6. Управление на застрахователния риск (продължение)

(е) Управление на риска (продължение)

Презастрахователен риск

Групата цедира застрахователния риск, за да ограничи експозицията към загуби при подписваческа дейност при различни договори, които покриват индивидуален риск, групови рискове или определени линии бизнеси, подновявани на годишна база срокове. Тези договори за презастраховане разпределят риска и минимизират ефекта от загубите. Сумата на всеки задържан риск зависи от оценката на специфичния риск на Групата, който при определени обстоятелства достига до лимити, базирани на характеристиките на покритието. При условията на презастрахователните договори, презастрахователят се съгласява да възстанови цедираната сума в случай, че обезщетението е платено. Групата, обаче, запазва отговорност към държателите на полици по отношение на цедираната застраховка, ако презастрахователят не успее да изпълни задълженията, които поема.

При избора на презастраховател Групата взема предвид относителната сигурност. Сигурността на презастрахователя се оценява на база кредитния рейтинг и от проведени вътрешни проучвания.

(i) Общо застраховане

За общо застраховане преобладаващата употреба на презастраховане е предназначена за управление на експозицията на събития, свързани с метеорологичните условия, природни бедствия, събития, включващи множество жертви, катастрофични пожари и обща и гражданска отговорност на автомобилистите. При избора на презастраховател Групата взема предвид тяхната относителна кредитна стабилност. Кредитната стабилност на презастрахователя се оценява от публична рейтингова информация и от вътрешни разследвания.

(ii) Животозастраховане

За дългосрочен бизнес, нивото на изискваното презастрахователно покритие се оценява чрез използване на специфично моделиране на експозицията на Групата към рискове по животозастраховане. Финансовите оценки, получени от тези модели, се базират на няколко възможни сценарии, които осигуряват детайлен анализ на потенциални експозиции.

(ж) Процес на уреждане на щети – Общо застраховане

Таблицата за развитие на щетимостта, представена по-долу, се оповестява с цел определяне на оценки на резерва за предстоящи плащания, включени във финансовият отчет в контекст, което позволява сравнение на развитието на резерва на висящи плащания с отчетените резерви през предходните периоди. Оценката се повишава или понижава, когато загубите се плащат и повече информация се изяснява за честотата и размера на неплатените щети. В долната част на таблицата се представя равнение на резервите за предстоящи плащания, включени в Отчета за финансовото състояние и оценката на общите искове. Брутната стойност на резерва за предявени но неизплатени претенции, включва стойност на резаерва за предявени но неизплатени претенции и резерва за разходи за уреждане на претенции.

Излишъците, показани във всяка колона, трябва да се разглеждат независимо от другите колони, защото такива корекции, извършени в по-ранни години, могат да бъдат включени и като компонент на корекциите в последни години.

Макар че информацията в таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценките на неплатените щети, използвани в минали години, потребителите на този финансов отчет трябва да внимават да не се екстраполира недостиг от минали отчетни периоди върху текущите резерви за висящи щети. Групата смята, че резервите за предстоящи плащания са достатъчни към края на 2020.